

OSLO ARBEIDERPARTI

FØRSTEUTKAST TIL PROGRAM 2027-2031

Innholdsfortegnelse

Innledning: Mulighetens by	2
Oppvekst og kunnskap.....	3
<i>En Osloskole som løfter alle.....</i>	<i>3</i>
<i>En bedre skolehverdag for alle.....</i>	<i>4</i>
<i>Mer støtte til skoler med særskilte utfordringer.....</i>	<i>5</i>
<i>Flere skal fullføre og lykkes i videregående skole.....</i>	<i>6</i>
<i>En barnehage som gir alle en god start.....</i>	<i>7</i>
<i>En studentby som gir flere muligheter.....</i>	<i>7</i>
Et tryggere Oslo: Innsats mot ungdomskriminalitet.....	8
<i>Tidlig innsats som forebygger kriminalitet.....</i>	<i>8</i>
<i>Raske reaksjoner og en vei tilbake.....</i>	<i>9</i>
<i>Et sterkt barnevern.....</i>	<i>10</i>
Et aldersvennlig Oslo.....	11
<i>Et aktivt og selvstendig liv hele livet.....</i>	<i>11</i>
<i>Gode omsorgstjenester når du trenger dem.....</i>	<i>12</i>
<i>Støtte til pårørende som står nær.....</i>	<i>13</i>
God helse hele livet.....	14
<i>Tilgjengelige og sammenhengende helsetjenester.....</i>	<i>14</i>
<i>Helsestasjon- og skolehelsetjenesten.....</i>	<i>15</i>
<i>Bedre kvinnehelse gjennom hele livet.....</i>	<i>16</i>
<i>En human og helhetlig ruspolitikk.....</i>	<i>17</i>
Flere i arbeid	18
<i>Ungdomskraft – en sterk start i arbeidslivet.....</i>	<i>18</i>
<i>Hele byens arbeidskraft i bruk.....</i>	<i>18</i>
<i>Et ryddig og organisert arbeidsliv.....</i>	<i>19</i>
Hele Oslo i utvikling.....	20
<i>En mer ambisiøs styring av byutviklingen.....</i>	<i>20</i>
<i>En vakker, levende og grønn by.....</i>	<i>21</i>
<i>En hverdag der det er enkelt å komme seg fram.....</i>	<i>22</i>
Gode hjem i hele Oslo	23
<i>Flere boliger for en voksende by.....</i>	<i>23</i>
<i>En sterkere boligsosial politikk.....</i>	<i>24</i>
<i>Nye boformer og et tryggere leiemarked.....</i>	<i>24</i>
Oslo, den grønne hovedstaden	25
<i>Natur og friluftsliv tett på folk.....</i>	<i>26</i>
<i>En by som leder an i det grønne skiftet.....</i>	<i>26</i>
Næringsliv, innovasjon og kultur	27
<i>Kompetanse og arbeidsplasser for framtiden.....</i>	<i>27</i>
<i>Levende byliv, handel og reiseliv.....</i>	<i>28</i>

<i>Kunst, kultur og kreative næringer som skaper verdi.....</i>	<i>29</i>
Kultur, idrett og frivillighet.....	30
<i>Kultur, idrett og fellesskap tilgjengelig for alle</i>	<i>30</i>
<i>Flere arenaer for kultur, idrett og fellesskap</i>	<i>31</i>
<i>Frivillighet som bærebjelke</i>	<i>32</i>
Mangfold, likestilling og inkludering.....	33
<i>Kampen mot diskriminering og utenforskap</i>	<i>33</i>
<i>En tilgjengelig by</i>	<i>33</i>
Ansvarlig styring av en by i vekst.....	34
<i>En ansvarlig forvaltning av fellesskapets verdier.....</i>	<i>34</i>
<i>Digital trygghet og beredskap i en urolig tid</i>	<i>35</i>

1 **Mulighetens by**

2 Oslo er en fantastisk by som trekker til seg folk fra hele landet og hele verden. Det er
3 ingen tilfeldighet, for i hovedstaden vår finner du muligheter til å utvikle deg, utfolde deg,
4 studere, starte bedrifter, oppleve kultur og idrett, og finne sammen med mennesker som
5 er både like og ulike deg selv. Oslo er fantastisk, men byen er ikke like god for alle.
6 Fortsatt er det slik at hva slags bakgrunn du har og hvor i byen du bor påvirker
7 mulighetene dine til å lykkes. Det vil Oslo Arbeiderparti endre.

8 Skal Oslo bli en by der alle får muligheten til å skape gode liv, må vi møte de
9 utfordringene som gjør hverdagen vanskeligere for folk. Vi trenger en ny kurs for byen
10 og en ambisiøs politikk for alle oslofolk. Oslo Arbeiderparti skal satse på menneskene
11 som bygger denne byen, fremfor å kutte i tilbudene til dem som trenger det mest.

12 For Oslo Arbeiderparti starter denne kursendringen med å sikre at alle barna våre får en
13 god oppvekst. Osloskolen skal gi alle barn de grunnleggende ferdighetene de trenger for
14 å lykkes i livet. Derfor vil vi sikre mer lesing, mer praktisk undervisning og mindre
15 skjermbruk blant de yngste. Ingen barn skal gå ut av Osloskolen uten å kunne lese,
16 skrive og regne.

17 Vi må også sørge for at flere unge finner sin plass i fellesskapet. Da må unge ha gode
18 oppvekstsvilkår og fritidstilbud i hele byen. Bekjempelse av ungdomskriminalitet kan ikke
19 bare handle om reaksjoner når noe har gått galt, men også om å skape flere veier inn i
20 utdanning og arbeid. Derfor vil vi sørge for 10 000 ungdomsjobber, vi skal styrke
21 samarbeidet mellom skole, bydel, politi og barnevern for å fange opp sårbare unge
22 tidligere, og vi skal trappe opp innsatsen mot rekruttering til kriminelle miljøer både på
23 gata og på digitale arenaer. Unge i Oslo skal oppleve at det finnes muligheter for dem, og
24 at byen stiller opp når de trenger det.

25 Oslo skal være en levende by, der det er lett å komme seg rundt, oppleve byen og skape
26 en god hverdag. Enten du trives best i Operaen, på café eller på Ullevål stadion, skal du
27 ha gode og varierte tilbud og komme deg dit. Oslo Arbeiderparti vil gjøre kollektivtilbudet
28 bedre og enklere å bruke. Vi vil forenkle billettordningene, gi bedre rabatter og gjøre det
29 enklere å reise på tvers av byen. Vi skal garantere en kulturpolitikk som gjør byen
30 levende, og der alle får muligheten til å delta. Vi vil styrke frivilligheten og legge bedre til
31 rette for ildsjeler som skaper aktivitet, møteplasser og fellesskap i lokalmiljøene.

32 For å sikre en levende by må Oslo også være et sted der det er lett å starte og drive
33 bedrift. Næringslivet skaper arbeidsplasser, verdier og muligheter, og skal møte en
34 kommune som spiller på lag. Byen vår skal bli renere, grønnere og vakrere. Vi skal
35 utvikle hele byen, med grønne lunger og sterke, aktive lokalsentre der folk bor. Vi skal
36 legge til rette for at det bygges flere boliger, og at flere får nøkkelen til sin første bolig.

37 I denne byen skal du ikke grue deg til å bli gammel eller pårørende. Vi skal ta i bruk
38 eldrekraften og legge bedre til rette for at flere eldre kan bidra i arbeidsliv, frivillighet og
39 lokalsamfunn. Samtidig som vi skal styrke helse- og omsorgstjenestene for å møte
40 behovene til en voksende eldrebefolkning. Vi vil bekjempe ensomhet gjennom bedre
41 aktivitetstilbud og flere møteplasser, bygge flere seniorvennlige boliger og sikre
42 hjemmetjenester som gir større trygghet, bedre kontinuitet og mer tid til omsorg. Vi vil gi

43 alle over 80 år som trenger det, tilbud om besøksvenn. Alle skal kjenne at de har noen
44 som er der for dem. Ingen gamle skal bli glemt i Oslo. De som har bidratt til denne byen
45 gjennom et langt liv, skal møte trygghet og omsorg i andre enden.

46 Dette er kjernen i vår ambisjon for Oslo: å investere i mennesker og skape muligheter
47 gjennom hele livet. En politikk som gir barn en god start, unge en vei inn i utdanning,
48 arbeid og fellesskap, og eldre muligheten til å leve trygge, aktive og verdige liv. En
49 politikk som bygger sterke nabolag preget av respekt, ansvar og fellesskap, og som gir
50 rom for både frivillighet, næringsliv og nye initiativ. Slik skaper vi et sterkere fellesskap,
51 mindre utenforskap og flere muligheter for alle i Oslo. Dette er vår plan for å gjøre Oslo til
52 mulighetenes by.

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

Oppvekst og kunnskap

Oslo Arbeiderparti vil at flere elever skal lære mer, ha en bedre skolehverdag og fullføre utdanningen. Derfor vil vi styrke grunnleggende ferdigheter, satse på tidlig innsats, legge til rette for mer praktisk undervisning gjennom bedre tilgang til bøker, utstyr og læringsarenaer utenfor klasserommet, og sikre sterke nærskolers.

Oslo skal være en by der alle barn og unge lærer, trives og lykkes, uavhengig av hvor de vokser opp eller størrelsen på foreldrenes lommebok. Barnehage, skole og fritid skal utjevne forskjeller og gi alle muligheten til å delta, mestre og skape sin egen framtid.

En Osloskole som løfter alle

Utfordring

Oslo-skolen skal gi alle barn og unge like muligheter, men forskjellene mellom elever og skoler er fortsatt store. For mange får ikke hjelpen de trenger tidlig nok, og noen faller utenfor på grunn av faglige utfordringer, fravær eller manglende tilhørighet. På enkelte skoler forsterkes utfordringene av levekårsproblemer og uro i læringsmiljøet.

Vår løsning

Vi vil bygge en sterk fellesskole med gode skolebygg, sterke fagmiljøer og et lag rundt elevene som gir alle mulighet til å lære og mestre. Flere skal få hjelp tidlig, og skolene skal ha ressursene og kompetansen som trengs for å møte elevenes ulike behov.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Prioritere fysiske lærebøker og sikre gode skolebibliotek med bibliotekar for alle elever
- Ha en smarttelefonfri skole for å sikre ro, konsentrasjon og godt sosialt samspill
- Sikre alle elever opplæring i digital dømmekraft, kildekritikk og rettigheter på nett
- Ha flere yrkesgrupper rundt elevene med behov for tilrettelegging, for eksempel med sosialagenter som styrker samarbeidet mellom skole og hjem.
- Opprette flere spesialgrupper ved ordinære skoler, slik at flere elever kan gå på skole i sitt nærområde
- Opprette flerårige skoleutviklingsprogram for de mest levekårsutsatte skolene
- Gjøre det enklere for lærere og andre ansatte i skolen å ta etter- og videreutdanning.
- Begrense prøve-, rapporterings- og kartleggingstrykket til det som er nødvendig for å sikre tilpasset undervisning og gode tilbakemeldinger til elevene.
- Sikre tomter til nye skoler og bygge flere kommunale skoler framfor å leie kapasitet som blir dyrere for kommunen over tid.
- Starte planlegging og bygging av skoler i Verdensparken på Furuset, på Mortensrud, på Hoff og to på Ensjø, samt utvide Bjørvika skole til 1.–10. trinn.

120

121 En bedre skolehverdag for alle

122 Utfordring

123

124 Altfor mange barn opplever tidlig at skolen blir vanskelig. Lese- og regneferdighetene svekkes,
125 og noen faller ut av fellesskapet gjennom fravær, mobbing eller faglige utfordringer. På enkelte
126 skoler forsterkes dette av levekårsproblemer og uro i læringsmiljøet. Samtidig går elever i dag
127 to år lenger på skolen enn for 20 år siden, og Oslo-skolen har utvidet skoleåret med 238 ekstra
128 undervisningstimer i norsk, matematikk og naturfag på de laveste trinnene. Likevel ser vi ikke
129 en tilsvarende forbedring i grunnleggende ferdigheter. Skjermbruken har økt, mens lesing,
130 konsentrasjon og håndskrift har fått mindre plass.

131

132 Vår løsning

133

134 Vi skal skape en skolehverdag som gir flere elever en god start, styrker grunnleggende
135 ferdigheter og sikrer trygghet, læring og mestring gjennom hele grunnskolen. Mer lek,
136 bevegelse og praktisk læring skal kombineres med tidlig oppfølging, sterke fagmiljøer og
137 trygge skolefellesskap.

138

139 Når elevene allerede tilbringer mer tid på skolen enn tidligere, må tiden brukes bedre. Vi vil
140 styrke lesing, skriving og regning gjennom mer praktisk og variert undervisning og gi boken en
141 tydeligere plass i klasserommet. Skjermbruken har økt for mye, særlig for de yngste elevene.
142 Derfor vil vi flytte mer av læringen fra skjerm til bok. Flere bøker, mer lesing og færre digitale
143 distraksjoner skal gi bedre konsentrasjon, sterkere leseferdigheter og økt læringsutbytte.

144

145 Tiltak

146

147 **Oslo Arbeiderparti vil:**

148

- 149 • Gjennomføre en reform av skolehverdagen for de yngste, hvor vi tar leken tilbake i
- 150 skolen, gir en tryggere overgang fra barnehage til skole og sikrer bedre læring.
- 151 • Styrke laget rundt elevene med flere ansatte med supplerende kompetanse i skolen
- 152 • Gjennomføre et prøveprosjekt med flere pedagoger i hver klasse på 1.trinn på noen
- 153 utvalgte skoler.
- 154 • Gjøre teoretiske fag mer konkrete og relevante ved å bruke naturen, skolebibliotek,
- 155 matlaging, kreativ utfoldelse og skapende aktiviteter som en integrert del av
- 156 undervisningen.
- 157 • Øke andelen timer i praktiske og estetiske fag i småskolen og sikre at skolene har
- 158 nødvendig fagkompetanse og utstyr for å gi god opplæring.
- 159 • Ikke gi elever på 1.-4. trinn individuelle digitale enheter som kan tas med hjem.
- 160 • Opprette et fraværsteam med spesialkompetanse på skolefravær og skolevegring
- 161 som bistår elever og foreldre, og sørger for at elever fortsatt er en del av klasse- og
- 162 skolefellesskapet ved langvarig fravær.
- 163 • Styrke Aktivitetsskolen gjennom gratis AKS også for 4. trinn med tilgang til god
- 164 leksehjelp
- 165 • Gjennomføre forsøk med AKS som en integrert del av skolehverdagen.
- 166 • Garantere rask faglig oppfølging gjennom smågrupper, leseveiledning og intensive
- 167 kurs ved behov.

- Etablere et yrkesfagprosjekt for veiledningstjenesten i ungdomsskolen for å få flere elever til å velge yrkesfag.
- Sikre at elever som trues eller utsettes for vold slipper å gå i klasse med den som utsetter dem for det. Det er den som skaper utrygghet som skal bytte skole- eller læringsmiljø, ikke den som rammes.
- Styrke tilbudet om et frivillig 11. skoleår, slik at elever som mangler grunnleggende ferdigheter stiller sterkere til videregående opplæring.

Mer støtte til skoler med særskilte utfordringer

Utfordring

Noen ungdomsskoler står overfor større utfordringer enn andre. Høyt fravær, utenforskap, kriminalitet, rus og utrygghet gjør det vanskeligere å skape et godt læringsmiljø. På enkelte skoler forsterkes utfordringene av levekårsforskjeller og manglende tilknytning til arbeid, fritidsaktiviteter og positive fellesskap. Skolen kan ikke løse dette alene. Når elever står i fare for å falle utenfor, må skole, bydel, politi, barnevern og hjelpetjenester samarbeide bedre.

Vår løsning

Vi vil gi skoler med særskilte utfordringer ekstra støtte og styrke laget rundt elevene. Innsatsen skal komme tidlig og være godt samordnet mellom skole og hjelpetjenester.

Alle elever skal møte en skole som både stiller krav og gir støtte. Skolene skal ha tydelige rammer for trygghet og orden, samtidig som elever som strever får rask hjelp. Slik skal flere lykkes på skolen og bli en del av sterke og trygge fellesskap.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Etablere en særskilt satsing for ungdomsskoler i områder med store levekårsutfordringer, inspirert av Loftsrudmodellen, der man kan teste ut blant annet:
 - Opprette samarbeid om jobbpraksis i skoletiden med næringsliv og lokalmiljø for de eldste elevene ved skoler med særlige utfordringer.
 - Innføre et prøveprosjekt der elever på ungdomstrinnet kan starte skoledagen en time senere enn i dag, i tråd med forskning om søvn og alder, ved skoler med særlige utfordringer.
 - Innføre to kontaktlærere per trinn ved ungdomsskoler med særlige utfordringer, slik at hver kontaktlærer får ansvar for færre elever.
 - Sørge for at skoler med særlige utfordringer alltid kan ha en barnevernskoordinator til stede på skolen.
- Styrke skolens mulighet til å følge opp sårbare elever ved å styrke laget rundt elevene med blant annet flere miljøarbeidere, sosialarbeidere og spesialpedagoger.
- Oppdatere undervisningen om rus og rusforebyggende arbeid i skolen.
- Vurdere endringer i skolegrenser og inntaksområder for å motvirke segregering, blant annet ved å vurdere sammenslåing av skoler i sterkt oppdelte bydeler.

- 216 • Jobbe for større handlingsrom for skoler til å gjennomføre sekkesøk og
217 kroppsvitasjon ved mistanke om fare for andre elever, og flytte elever til et alternativt
218 undervisningstilbud som siste utvei.
219

220 Flere skal fullføre og lykkes i videregående skole

221 Utfordringen

222 For mange ungdommer er videregående skole krevende. Mens noen skoler er svært populære,
223 sliter andre med lav søkning, lavere gjennomføring og større utfordringer i læringsmiljøet.
224 Samtidig faller altfor mange unge utenfor både utdanning og arbeid. Oslo trenger at flere velger
225 og fullfører yrkesfag. I dag er søkningen til yrkesfag den laveste i landet, samtidig som behovet
226 for fagarbeidere er stort både i næringslivet og i kommunen.
227

228 Vår løsning

229 Vi skal bygge en videregående skole der alle elever får mulighet til å lykkes. Derfor vil vi styrke
230 kvaliteten, gi ekstra støtte til skolene med størst utfordringer og utvikle tydelige faglige profiler.
231 Med en sterkere satsing på yrkesfag og tettere samarbeid med arbeidslivet skal flere skoler bli
232 attraktive førstevalg, og flere elever skal fullføre opplæringen.
233

234 Tiltak:

235 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 236 • Bygge Myntgata skole som en yrkesfaglig storskole i sentrum. Dette skal bli et
- 237 faglig fyrtårn med moderne yrkesfaglige løp som møter behovene i framtidens
- 238 arbeidsliv.
- 239 • Gjøre Bjørnholt videregående til en sterk profilskole for realfag og yrkesfag, i
- 240 samarbeid med CCS-anlegget Klementsrudd
- 241 • Ha en særlig satsning på Hersleb og Ulsrud videregående med mål om å gjøre dem
- 242 til rendyrkede yrkesfagskoler og attraktive førstevalg
- 243 • Styrke tilbudet om yrkesfaglige retninger vest i byen
- 244 • Utrede insentiver for å få flere til å velge yrkesfag, for eksempel økt stipend eller
- 245 gratis månedskort
- 246 • Samarbeide med universiteter og kunnskapsmiljøer om tilbud til elever med høyt
- 247 læringspotensial.
- 248 • Etablere en felles digital søknadsportal for lærlingplasser i Oslo
- 249 • Innføre gratis skolemat på alle videregående skoler
- 250 • Satse på moderne utstyr, lokaler og støtte til sosiale tiltak på yrkesfaglige skoler
- 251 • Sikre en mer smidig praktisering av fraværsregelverket og at skjønn brukes særlig i
- 252 fag med små timetall
- 253
- 254
- 255
- 256
- 257
- 258

259 **DISSENS v/ Eduardo Mezzanotti Camerini og Mari Morken: Legge til på siste**
260 **kulepunkt, linjenummer 256 ... og jobbe for å avvikle den nasjonale fraværsgrensen**
261

262
263

264 En barnehage som gir alle en god start

265 Utfordringen

266

267 Foreldre skal kunne levere barna sine i barnehagen og være trygge på at de blir sett og fulgt
268 opp. I dag opplever mange ansatte at de har for liten tid til hvert enkelt barn, og foreldre møter
269 for ofte en hverdag preget av vikarbruk, høyt sykefravær og press på bemanningen. Det gjør
270 det vanskeligere å sikre stabile relasjoner og kontinuitet for barna. Barnehagedeltakelsen er
271 fortsatt lav i enkelte områder, noe som går utover både integrering, språkutvikling og arbeidet
272 med å gi alle barn en god start.

273

274 Vår løsning

275

276 Vi skal styrke barnehagen som en trygg arena for lek, læring og fellesskap. Med flere ansatte,
277 høy kompetanse og sterke fagmiljøer skal alle barn bli sett og fulgt opp. Samtidig vil vi styrke
278 rekrutteringen, øke deltakelsen og satse på språk og tidlig innsats.

279

280 Tiltak:

281

282 **Oslo Arbeiderparti vil:**

283

- 284 • Sikre tilstrekkelig bemanning og god tilgang på vikarer i barnehagene for å styrke
285 kvaliteten, trivselen og stabiliteten, og sikre god oppfølging av alle barn
- 286 • Ha systematisk nærværarbeid basert på god praksis og tett samarbeid med
287 tillitsvalgte.
- 288 • Øke kompetansen i barnehagene gjennom flere fagarbeidere, styrket ABLU og
289 bedre tilgang til etter- og videreutdanning.
- 290 • Styrke kvaliteten i særlig de mest levekårsutsatte barnehagene, blant annet
291 gjennom å sikre tilstrekkelig norskkompetanse i ansattegruppene og flere
292 barnehagelærere.
- 293 • Gjennomføre et pilotprosjekt med økt bruk av barnehagelærere med
294 masterutdanning for å styrke kvaliteten i barnehagene, med særlig prioritet til
295 barnehager i levekårsutsatte områder.
- 296 • Teste ut en ordning med automatisk søknad om barnehageplass for alle barn når de
297 fyller ett år, med oppstart i områder med lav barnehagedekning.
- 298 • Sikre alle Oslos barnehager gode utearealer med natur, god solskjerming og
299 varierte lekemuligheter som fremmer barns sosiale og motoriske utvikling.
- 300 • Sikre sunne måltider i alle barnehager for å fremme god helse og like muligheter.

301

302

303 En studentby som gir flere muligheter

304 Utfordring

305

306 Oslo er landets største studentby og viktigste kunnskapsby. Samtidig vet vi at høye boutgifter,
307 for få studentboliger, balanse mellom studier og deltidsjobber og stress gjør studenthverdagen
308 vanskeligere for mange. Oslo trenger også å knytte studenter bedre til arbeidslivet og sikre
309 kompetansen byen trenger.

310

311

312 Vår løsning

313

314 Vi skal gjøre Oslo til en enda bedre kompetanse- og studentby gjennom flere studentboliger,
315 bedre levekår og et sterkere helse- og velferdstilbud. Samtidig vil vi styrke samarbeidet mellom
316 studenter, utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv for å gjøre veien fra studier til jobb enklere og
317 beholde mer kompetanse i byen.

318

319 Tiltak

320

321 **Oslo Arbeiderparti vil:**

322

- 323 • Regulere tomter for studentboliger til både samskipnaden, stiftelser og kommersielle
- 324 aktører, og bygge flere studentboliger gjennom bruk av egnede kommunale
- 325 eiendommer og forenkling av unødvendig strenge krav.
- 326 • Styrke både det psykiske og somatiske helsetilbudet til studenter i tett samarbeid med
- 327 studentorganisasjonene, frivilligheten og Studentsamskipnaden.
- 328 • Tilrettelegge for studenter med barn gjennom tilpassede boliger og god
- 329 barnehagedekning i nærområdet
- 330 • Styrke samspillet mellom studenter og utdanningsinstitusjoner, forskningsmiljøer,
- 331 kommunen og arbeidslivet for å få flere til å studere, bli og jobbe i Oslo

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

Et tryggere Oslo: Innsats mot ungdomskriminalitet

Oslo skal være en trygg by der barn og unge vokser opp i sterke fellesskap, med like muligheter og gode velferdstjenester. Likevel ser vi en negativ utvikling i ungdomskriminaliteten, der stadig yngre barn rekrutteres til voldelig, organisert og digital kriminalitet gjennom kriminelle nettverk og narkotikahandel.

Arbeiderpartiet møter dette nasjonalt med sterkere innsats mot kriminelle nettverk, strengere reaksjoner mot voksne som bruker barn i kriminalitet og rask oppfølging av unge lovbryttere. Kriminalitet skal møtes med raske reaksjoner, tett oppfølging og tydelige forventninger.

Vi skal styrke samarbeidet om forebygging mellom skole, politi, helse, bydel og frivillighet, særlig i utsatte områder. Alvorlig ungdomskriminalitet i Oslo er ofte knyttet til gutter fra Oslo øst med minoritetsbakgrunn og sammensatte levekårsutfordringer. Mange vokser opp i fattigdom med enslige forsørgere, flytter hyppig, mangler stabile voksenpersoner og har tidlig kontakt med barnevernet. Derfor må innsatsen starte tidligere, reaksjonene komme raskere og oppfølgingen være tettere.

Tidlig innsats som forebygger kriminalitet

Utfordring

Unge som begår kriminalitet har ofte ikke fått hjelp tidlig nok. Tjenestene samarbeider ikke godt nok, og innsatsen er ikke godt nok til stede der rekrutteringen skjer, verken fysisk eller digitalt. Kriminelle miljøer rekrutterer unge både på gata og på nett. Mange av de unge som havner i kriminalitet har også levd som offer eller vitne til vold i nære relasjoner som øker risikoen for kriminalitet senere i livet.

Vår løsning

Vi skal styrke forebyggingen gjennom tidligere innsats, målrettet arbeid og bedre samarbeid mot rekruttering til kriminalitet, både på gateplan og i digitale miljøer, og sørge for at flere unge får tilgang til trygge fellesskap.

Samtidig skal vi styrke innsatsen mot vold i nære relasjoner og sikre at utsatte barn og familier får tidlig og helhetlig hjelp. Alle bydeler skal ha en helhetlig plan for forebyggende arbeid som omfatter både generelle tiltak og individuell oppfølging av sårbare barn og unge.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Ha faste koordinatorene i bydelene som samler innsatsen mellom barnehage, skole, barnevern, NAV, helsevesen, politi og frivillighet ved konkret oppfølging av spesielt sårbare unge
- Etablere opp mot 2000 langvarige deltidsjobber for ungdom i risikosonen i samarbeid med næringslivet, blant annet gjennom lønnstilskudd
- Videreutvikle SALTO-samarbeidet og senke aldersgrensen til 10 år slik at målrettet innsats kan starte tidligere

- Gjennomføre et kunnskapsløft for ansatte som jobber med barn og unge om digitalt, forebyggende arbeid og etablere en digital uteseksjon som er tilstede på sosiale medier der unge påvirkes og rekrutteres
- Samordne politi, skole og helsetjenester i økt innsats mot unges kjøp og bruk av illegale rusmidler i alle bydeler, med ekstra fokus på bydelene med høyest forbruk
- Etablere et uteseksjon-team på Oslo S, og jobbe for forpliktende samarbeid med nabokommuner om dette, samt styrke organisasjoner med frivillige patruljer som Natteravnene
- Jobbe for samarbeidsavtaler med lokale, frivillige aktører om oppfølging av spesielt sårbare barn og unge og styrke organisasjoner som Bydelsmødre og Bydelsfedre
- Styrke veiledningstjenesten i skolen for å få flere med minoritetsbakgrunn til å søke utdanning innen politi, barnevern og helsevesen
- Etablere lavterskel foreldrestøtte for familier med barn i risikozonen for utenforskap og ungdomskriminalitet
- Sikre at barnevernet automatisk går inn og følger opp familier når barn begår gjentatt alvorlig kriminalitet, med spesielt fokus på mulig vold i nære relasjoner
- Jobbe for forutsigbare og stabile midler til krisesenter, VO-linjen, ROSA og tilsvarende lavterskeltilbud for offer av vold i nære relasjoner

Raske reaksjoner og en vei tilbake

Utfordring

Altfor mange unge møter sen og fragmentert oppfølging. Manglende samarbeid mellom skole, barnevern, helse, NAV, politi og kriminalomsorg gjør det vanskelig å fange opp og følge opp unge som står i fare for å falle dypere inn i kriminalitet. Særlig svikter oppfølgingen av dem som også sliter med rus og psykisk helse, som øker risikoen for tilbakefall.

Vår løsning

Vi skal sikre raske reaksjoner og tett, tilpasset oppfølging. Samarbeidet mellom tjenestene skal styrkes, og tiltak som én-til-én-oppfølging, EXIT og EXIN videreutvikles for å hjelpe flere ut av kriminalitet og tilbake til skole og arbeid.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- forplikte kommunale tjenester, inkludert helsetjenestene, til å bidra i gjennomføring av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging
- Gjennomgå krav til samtykke og informasjonsdeling slik at de ikke hindrer nødvendig hjelp
- Etablere en spesialisert oppfølgingstjeneste i NAV for personer som har sonet ferdig, og styrke samarbeidet mellom NAV, kriminalomsorgen, kommunen, politiet og sivilsamfunnet for å sikre rehabilitering og overgang til skole, arbeid og et kriminalitetsfritt liv.
- Hjelp familier med ungdom som begår alvorlig eller gjentatt kriminalitet, å flytte til et annet sted i byen eller landet hvis de ønsker dette
- Videreutvikle politikontaktenes rolle i samarbeid med bydelene, skolene og lokale aktører

443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470

471

472

473
474
475
476
477
478
479
480
481

Et sterkt barnevern

Utfordring

Barn og familier i Oslo skal møte et likeverdig barnevern, men i dag varierer hjelpen for mye mellom bydelene, med lokale prioriteringer, økonomi og kapasitet som påvirker tilbudet. Samtidig opplever ikke alle familier tilstrekkelig åpenhet, samarbeid og tillit i møte med barnevernet. Det kan gjøre det vanskeligere å komme tidlig inn med riktig hjelp.

Vår løsning

Vi skal sikre et likeverdig barnevern med høy kvalitet i hele byen. Tilliten til barnevernet skal styrkes, og flere familier skal få tidlig og forebyggende hjelp slik at barn kan bo trygt hjemme.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Prioritere kunnskapsbaserte tiltak med dokumentert effekt basert på barnevernet i Oslo sine erfaringer
- Etablere Arenafleksibelt behandlingsteam for de aller yngste (5-12 år) med alvorlige utfordringer som vold, rus og kriminalitet.
- Bygge opp flere institusjonsplasser i offentlig regi, slik at barn og unge som trenger det, får et forsvarlig og tilgjengelig tilbud.
- Styrke barns og foreldres medvirkning gjennom tydelig informasjon, dialog og involvering i beslutninger som angår dem.
- Øke tilliten mellom barnevernet og befolkningen generelt, og minoritetsbefolkningen spesielt gjennom økt flerkulturell kompetanse

482 Et aldersvennlig Oslo

483 Oslo skal være en by der det er godt å bli eldre. Allerede rundt 2030 vil det være flere eldre
484 enn barn og unge i byen, og andelen over 80 år vil mer enn dobles fram mot 2050. Flere lever
485 lenger og holder seg friske lenger enn før, og mange ønsker å bidra i arbeidsliv, frivillighet og
486 lokalsamfunn. Det er en viktig ressurs for byen.

487
488 Samtidig trenger Oslo mer omstillingsdyktige helse- og omsorgstjenester når forskjellene i
489 levealder, folkehelse og tilgang til tjenester øker mellom bydelene. Oslo Arbeiderparti vil gjøre
490 Oslo til en mer aldersvennlig by med gode møteplasser, tilgjengelig transport, tilpassede
491 boliger og trygge tjenester. Gjennom bydelsreformen skal vi bygge sterkere fagmiljøer og mer
492 likeverdige tjenester i hele byen. Flere skal kunne leve aktive og selvstendige liv, delta i
493 fellesskapet og få hjelpen de trenger når behovene endrer seg.

494

495 Et aktivt og selvstendig liv hele livet

496

497 Utfordring

498

499 Mange eldre ønsker å bidra i arbeidslivet, frivilligheten og lokalsamfunnet, men opplever
500 ensomhet, manglende møteplasser, utilgjengelig transport og boliger som ikke er tilpasset
501 alderdommen. Eldrekraften brukes for lite, og for mange eldre opplever ensomhet og
502 utenforskap.

503 Vår løsning

504

505 Vi skal gjøre Oslo til en mer aldersvennlig by. Gode møteplasser, tilgjengelig transport,
506 aldersvennlige boliger og muligheter for arbeid og frivillighet skal gi flere mestring, fellesskap
507 og livskvalitet gjennom hele alderdommen. Gjennom en aktivitets- og frivillighetsreform skal vi
508 mobilisere eldrekraften og gjøre det enklere å bidra i nærmiljøet. Vi vil legge til rette for at flere
509 som ønsker det kan stå lenger i jobb, og gjennomføre et krafttak for tilpassede eldreboliger i
510 hele byen, med særlig vekt på nye boligmodeller som forebygger ensomhet, behovet for
511 heldøgns omsorg og som reduserer presset på hjemmetjenesten

512

513 Tiltak

514

515 Oslo Arbeiderparti vil:

516

- 517 • Gjennomføre en aktivitets- og frivillighetsreform som gjør det enklere for eldre å
- 518 bidra med sin kompetanse og sitt engasjement i lokalsamfunnet.
- 519 • Inngå langsiktige avtaler med frivillige og ideelle organisasjoner om aktivitetstilbud
- 520 for eldre, for å motvirke ensomhet og ivareta hverdagslige og sosiale behov
- 521 • Tilby alle over 80 år som trenger det en besøksvenn i samarbeid med frivilligheten
- 522 • Vurdere et forsøk med et «SeniorNav» som kobler eldre arbeidstakere med jobber,
- 523 oppdrag og frivillig arbeid.
- 524 • Sørge for seniorsentre, tilgjengelige møteplasser, og aktivitetsmuligheter i alle
- 525 bydeler
- 526 • Styrke opplæringen av medlemmer i det kommunale eldrerådet og legge til rette for
- 527 større lokal involvering.
- 528 • Sørge for at alle eldre har tilgang til Rosa busser

- Styrke veilednings-, forebyggings- og mestringstilbud til eldre, inkludert forebyggende hjemmebesøk og rask tilgang til nødvendige hjelpemidler.
- Ta et helhetlig ansvar for å styrke opplæring og veiledning i digitale tjenester for eldre gjennom biblioteker, seniorsentre og frivillige organisasjoner, samt stille krav til næringsliv og tjenesteleverandører.
- Gjøre Oslo kommune til en seniorvennlig arbeidsgiver og ta seniorers kompetanse i bruk gjennom mentorordninger og andre former for kunnskapsoverføring.
- Bygge ut flere Omsorg+ boliger og andre aldersvennlige boliger i hele Oslo.
- Gjennomføre et boligløft for eldre gjennom en helhetlig boligplan og øremerking av tomter til seniorboliger og aldersvennlige boliger som er universelt utformet
- Utvikle nye bokonsepter og generasjonsvennlige bomiljøer i alle deler av byen.

Gode omsorgstjenester når du trenger dem

Utfordring

Flere eldre vil ha behov for helse- og omsorgstjenester i årene som kommer, samtidig som bydelene er under økonomisk press og mangler fagfolk. Mange opplever lav kontinuitet i tjenestene, med mange ulike ansatte innom på kort tid. Det skaper utrygghet og gjør det vanskeligere å bygge gode relasjoner. Samtidig varierer både tjenestetilbudet og kvaliteten mellom bydelene.

Flere i Oslo vil også få demens i årene som kommer. Mange opplever at diagnosen kommer sent, at tjenestene er lite samordnet, og at pårørende må ta et stort ansvar for å koordinere hjelpen. Behovet for tilpassede boformer og mer forutsigbar oppfølging vil øke i årene framover.

Vår løsning

Hjemmetjenesten i Oslo skal omstilles. Flere skal møte kjente ansatte, oppleve større trygghet og få tjenester som er tilpasset egne behov. Vi skal satse på faste team, heltidskultur, sterkere fagmiljøer og smart bruk av teknologi, slik at ansatte får mer tid til omsorg og oppfølging. Antall klagesaker skal ned, og tillitten og kvaliteten skal opp.

Demensomsorgen skal gjennomgås og fornyes. Målet vårt er tidligere oppdagelse, bedre oppfølging gjennom hele sykdomsforløpet og flere tilpassede bo- og omsorgstilbud. Personer med demens og deres pårørende skal oppleve trygghet, sammenheng og forutsigbarhet når behovene endrer seg.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Ha kommunal drift som hovedmodell for sykehjem og stanse videre konkurranseutsetting av sykehjemsdrift.
- Planlegge og bygge sykehjemsplasser i tråd med fremskrevet behov.
- Legge fram en konkret opptappingsplan for hjemmetjenestene med tiltak for heltidskultur, bemanning, ledelse og kvalitet
- Etablere faste hjemmetjeneste-team i alle bydeler

- Innføre individuelle omsorgsplaner for alle hjemmetjenestebrukere basert på spørsmålet «Hva er viktig for deg?»
- Innføre forebyggende hjemmebesøk, digitalt eller fysisk, som standard for Oslos eldre
- Sikre at hjemmetjenesten gjennomfører en fysisk risikovurdering ved første besøk, med mål om å sette inn forebyggende tiltak som trening og aktivitet.
- Sikre en heltidskultur i alle tjenester og øke den gjennomsnittlige stillingsbrøken for deltidsansatte til med 10 % i løpet av perioden
- Gjennomføre et fagarbeiderløft i hjemmetjenesten og sykehjemmene i Oslo
- Etablere vikarpool for sykehjem og hjemmetjenester
- Bruke helse- og omsorgstjenesten aktivt som en språktreningsarena
- Styrke relasjons- og mangfoldskompetanse og flerkulturell forståelse, gjennom systematisk fagutvikling og bruk av metodikk som ICDP.
- Styrke oppgavedeling og ta i bruk nye yrkesgrupper og stillingstyper som matverter og aktivitører, samtidig som utdannings- og praksisløp brukes til å rekruttere flere og motvirke utenforskap og frafall.
- Øke bruken av teknologi og data, kombinert med god opplæring av ansatte, brukere og pårørende.
- Tilby gratis trygghetsalarm til alle som trenger det
- Gjennomgå hvordan sykehjemsplasser tildeles, finansieres og organiseres.
- Sikre sammenheng i pasientforløpene og gode tilbud om korttidsopphold og rehabilitering nær innbyggerne.
- Sikre beboere tilbud om aktivitet og sosial deltakelse hver dag.
- Satse på kunnskapsbaserte folkehelsetiltak som forebygger demens og følge opp bydelenes arbeid med å gjennomføre Oslos demensplan.
- Styrke kompetansen om demens i helse- og omsorgstjenesten og tilby korte e-læringskurs om kognitiv svikt og demens til alle ansatte i relevante deler av kommunens tjenester.
- Etablere flere typer demensboliger i alle bydeler og bruke fysisk utforming og omgivelser aktivt for å skape trygghet, mestring og livskvalitet.

Støtte til pårørende som står nær

Utfordringen:

Pårørende er en uvurderlig ressurs for både den enkelte og samfunnet. Mange tar et stort omsorgsansvar over lang tid, samtidig som det kan være vanskelig å få oversikt over rettigheter, tilbud og støtteordninger. Uten god oppfølging kan belastningen bli for stor. Unge pårørende opplever store belastninger og har over tid gått under radaren, slik at de ikke fanges opp eller gis nødvendig støtte og avlastning.

Vår løsning:

Pårørende skal møtes som samarbeidspartnere i helse- og omsorgstjenestene, og få støtte, veiledning og avlastning når de trenger det. Oslos arbeidsliv skal være åpent for å prøve ut nye modeller som bedre ivaretar pårørendes behov og sikrer at rettigheter blir ivaretatt og fulgt opp, slik at sykefravær og frafall aktivt motvirkes gjennom mer fleksible ordninger.

Tiltak:

626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644

645

646

647

648

649

650

651

652

653
654
655
656
657

Oslo Arbeiderparti vil:

- Alle pårørende i Oslo med tyngende oppgaver skal ha en pårørendeavtale i løpet av bystyreperioden
- Videreutvikle Oslostandarden for pårørendesamarbeid og sikre bruk av Pårørendeveilederen i kommunens tjenester.
- Styrke støtte- og avlastningstilbud som ivaretar pårørendes behov, og gjennomgå kommunens tiltak for unge pårørende
- Kommunens tjenester skal ha en oppdatert oversikt over relevante organisasjoner som kan støtte og hjelpe pårørende med blant annet likepersoner og samtalegrupper
- Involvere og trygge pårørende i kartlegging og tilrettelegging av tjenestene, sikre dem et tydelig kontaktpunkt og tilby bedre og mer forutsigbar avlastning.
- Sikre at det er samtaletilbud for pårørende, uavhengig av diagnose, i samarbeid med frivilligheten
- Gjøre det enklere å få oversikt over rettigheter, fullmakter og kontaktpunkter i Oslos tjenester og sikre at pårørende får reell medvirkning i omsorg og pleie, også i livets siste fase.

658 **God helse hele livet**

659 Oslo skal være en by der alle får hjelpen de trenger, når de trenger den. Oslo Arbeiderparti vil
660 styrke forebyggingen og bygge tilgjengelige, sammenhengende og nære helsetjenester.

661
662 Velferden skal styres av det offentlige, i samarbeid med ideelle og andre aktører som bidrar til
663 kvalitet og mangfold. Oslomodellen skal ligge til grunn for kommunens anskaffelser, samtidig
664 som vi tar i bruk teknologi for å styrke kvalitet, samhandling og beredskap.

665

666 Tilgjengelige og sammenhengende helsetjenester

667

668 Utfordring

669

670 Mange opplever at det er vanskelig å finne fram i helse- og omsorgstjenestene eller få hjelp
671 når de trenger det. Tilbudene er ofte lite tilgjengelige, dårlig samordnet eller kommer for sent,
672 særlig for personer med sammensatte behov og innen psykisk helse. Samtidig er førstelinjen
673 under press, med utfordringer knyttet til fastlegekapasitet, legevakt og for lite bruk av teknologi
674 som kan frigjøre tid til pasientbehandling.

675

676 Vår løsning

677

678 Vi skal bygge tilgjengelige og sammenhengende helsetjenester med bedre samhandling
679 mellom fastleger, sykehus og kommunale tjenester, raskere psykisk helsehjelp og enklere
680 tilgang til både fastlege og digitale tjenester.

681

682 Tiltak

683

684 **Oslo Arbeiderparti vil:**

685

- 686 • Bruke bydelsreformen til å samlokalisere helsetjenester og sengekapasitet og sikre
687 god flyt, tverrfaglighet og bedre samhandling mellom kommunale tjenester og
688 spesialisthelsetjenesten.
- 689 • Etablere meråpne og tilgjengelige legetjenester i bydelens korttidshus
- 690 • Styrke samarbeidet mellom bydelene og spesialisthelsetjenesten, tilpasse
691 opptaksområder bedre til bydelsgrensene og sikre de ideelle sykehusenes rolle i
692 Oslos lokalsykehusstruktur.
- 693 • Styrke samhandlingen gjennom kombinerte stillinger, moderne elektroniske
694 pasientjournalssystemer og digitale behandlingsplaner som er tilgjengelige på tvers
695 av tjenester i sanntid.
- 696 • Styrke fastlegeordningen gjennom bedre samarbeid med øvrige helse- og
697 omsorgstjenester, større og mer robuste legekontorer, videreutvikling av den
698 kommunale nettlegen og enklere tilgang til time og fastlegebytte.
- 699 • Prioritere kvalitet, tilgjengelighet og beredskap på den nye Storbylegevakta og i
700 kommunale akutte døgnenheter (KAD), blant annet gjennom vente-hjemme-
701 løsninger, bedre telefontilgjengelighet og tilstrekkelig kapasitet ved sesongtopper.
- 702 • Innføre «En vei inn» og bygge en likeverdig grunnmur for lavterskel psykisk
703 helsehjelp i hele byen gjennom styrking av Oslohjelpa og tilgjengelig Rask psykisk
704 helsehjelp i alle bydeler.

- Styrke det forebyggende psykiske helsearbeidet gjennom ABC for psykisk helse, flere FACT- og FACT Ung-team og forsøk med systematisk gjeldsrådgivning i lavterskeltilbudene.
- Videreføre og styrke rehabiliteringstilbudene og arbeidsrettede lavterskeltilbudene innen psykisk helse og rus.
- Styrke samarbeidet med Fontenehusene for å gi flere mulighet til aktivitet, arbeid og fellesskap, og sikre bedre overganger mellom behandling, rehabilitering og hverdagsliv.
- Sikre at fastleger samarbeider systematisk med frisklivssentralene, slik at flere kan få en «Oslo-resept» for trening, mestring og psykisk helse.
- Sikre tilgjengelige tannhelsetjenester i takt med tannhelsereformen.
- Sikre traumekompetanse og kontinuitet i tilbudet ved overgrepsmottaket.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten

Utfordring

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten er blant våre viktigste tilbud for tidlig innsats. For mange barn, unge og familier får likevel ikke hjelp tidlig nok. I en by med store levekårsforskjeller og økende psykiske helseutfordringer må tjenestene være tilgjengelige, godt samordnet og gi tidlig støtte til familiene.

Vår løsning

Vi skal styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten slik at flere barn, unge og familier får hjelp tidlig. Tjenestene skal ha nok kapasitet, høy kompetanse og samarbeide tett med familiene og andre tjenester rundt barnet.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Sikre god bemanning, tilstedeværelse og psykisk helsekompetanse i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.
- Styrke det forebyggende psykiske helsearbeidet i skoler, fritidstilbud og nærmiljø gjennom dokumenterte tiltak og mer kunnskap om psykisk helse, rus, ensomhet, stress, kroppspress, skjermbruk og hvor man kan få hjelp.
- Sørge for at helsestasjonene bidrar aktivt til tidlig og god språkutvikling.
- Sørge for helsestasjonstilbud som er språklig og kulturelt tilpasset familiene i alle bydeler, og bygge videre på barselkaféene.
- Utarbeide en oppdatert plan for forebygging og avdekking av vold og overgrep mot barn, inkludert på nett og i nære relasjoner.
- Sikre rask og helhetlig hjelp når vold eller overgrep avdekkes, og at ansatte har kunnskap og kompetanse til å hjelpe utsatte barn.
- Bruke barnets første 1000 dager til å bygge trygge relasjoner rundt familien gjennom foreldreveiledning, hjemmebesøk og tilgjengelige helsestasjoner.
- Videreutvikle Nye familier.

753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800

Bedre kvinnehelse gjennom hele livet

Utfordringen:

Kvinner helseutfordringer blir fortsatt for ofte oversett eller oppdaget for sent. Mange opplever at de ikke får den oppfølgingen de trenger, samtidig som kunnskap om kvinnehelse ikke er godt nok integrert i helse- og omsorgstjenestene eller arbeidslivet.

Vår løsning:

Vi skal styrke kvinnehelsen gjennom mer kunnskap, bedre oppfølging og mer tilgjengelige tjenester. Kvinnehelse skal være en tydelig del av kommunens folkehelsearbeid gjennom hele livsløpet.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Styrke kompetansen om kvinnehelse i kommunens helse- og omsorgstjenester, med særlig vekt på fastlegene, og bidra til at kommunen er en kvinnehelsevennlig arbeidsplass som støtter kvinners helse i ulike livsfaser.
- Styrke lavterskeltilbud og møteplasser som kombinerer helsehjelp, veiledning og fellesskap for kvinner, blant annet kvinnehelsehus.
- Utvikle et helhetlig svangerskaps-, fødsels- og barseltilbud i Oslo i samarbeid med OUS, inkludert systematisk screening for fødselsdepresjon og bedre svangerskaps- og barseloppfølging, blant annet gjennom styrket oppfølging etter fødsel, deling av journalinformasjon og ammekompetanse
- Følge opp at alle kvinner som har født i Oslo får tilbud om en frivillig time hos fysioterapeut og fastlege etter fødsel.
- Ha et godt tilbud til personer med minoritetsbakgrunn om flerkulturell doula, slik at møtet med den norske fødselsomsorgen blir åpent, trygt og godt.
- Innføre tiltak som avdekker og behandler benskjørhet hos kvinner raskere, blant annet på Oslo legevakt.
- Utarbeide kompetansekrav om vold mot kvinner i kommunale tjenester og styrke kompetansen om kvinnehelse og overgrep i samarbeid med ideell og frivillig sektor.
- Sikre at alle i kommunen har tilgang til krisesentertilbud og en egen voldskoordinator som sørger for at voldsutsatte får hjelpen de trenger.
- Legge til rette for at abortsøkende kvinner i Oslo kan tilbys tidlig abort utenfor sykehus.

En human og helhetlig ruspolitikk

Utfordringen:

Rusfeltet i Oslo er preget av sammensatte utfordringer knyttet til psykisk helse, bolig, arbeid og sosial deltakelse. Tilbudene er ikke godt nok samordnet, og mange får hjelp for sent. Samtidig

er skadelig alkohol- og legemiddelbruk utbredt, forebyggingen treffer ikke godt nok, tyngre stoffer blitt mer utbredt og risikoen for overdoser er fortsatt høy.

Vår løsning:

Vi skal føre en human, kunnskapsbasert og helhetlig ruspolitikk og følge opp rusforliket på Stortinget fra 2025. Mennesker med rusavhengighet skal møtes med behandling, oppfølging og verdighet, uansett rusmiddel. Vi skal også bidra til at færre mennesker med alvorlig psykisk sykdom og akutte psykoser blir stående på gata uten nødvendig hjelp. Forebygging, bolig, helse, aktivitet og ettervern skal sees i sammenheng, slik at flere får hjelp til å mestre livet over tid.

Tiltak:

Oslo Arbeiderparti vil:

- Sikre forutsigbar finansiering av lavterskeltilbud og involvere ideelle og brukerstyrte organisasjoner i planlegging, utvikling og evaluering av tjenestene.
- Styrke og spre lavterskeltilbudene til hele byen for å gi flere tilgang til hjelp der de bor og redusere belastningen fra åpen rus i bomiljøer, blant annet gjennom å bidra til flytting av Fyrlyset og etablering av et nytt brukerrom i vest.
- Videreutvikle skadereduserende tiltak som brukerrom og rusmiddelanalysetjenester, og utvide åpningstidene på kveld, natt og helg.
- Styrke helsehjelpen til personer med rusproblemer gjennom tilpassede tilbud i frisklivssentralene og etablering av nærklinikker i samarbeid med lokalsykehusene, med særlig vekt på somatisk helse.
- Styrke kommunens booppfølging, sikre helhetlig ettervern og bygge flere fleksible boliger med tett oppfølging for personer med sammensatte rus-, psykiske og sosiale utfordringer.
- Videreutvikle tilbud om arbeidstrening og aktivitet i samarbeid med kommunale, ideelle og frivillige aktører.
- Tilpasse rusomsorgen bedre til eldre og personer med funksjonsnedsettelse, og styrke hjemmetjenestenes kompetanse.
- Følge opp handlingsplanen mot overdoser og styrke kommunens arbeid og kompetanse knyttet til alkohol og vanedannende legemidler.

846 Flere i arbeid

847 Arbeid gir frihet, trygghet og fellesskap, og Oslo trenger flere i jobb. Derfor vil vi gi unge en
848 sterkere vei inn i arbeidslivet, senke barrierer for dem som står utenfor og styrke det
849 organiserte arbeidslivet.

850

851 Ungdomskraft – en sterk start i arbeidslivet

852 Utfordring

853

854 Oslo trenger flere unge inn i arbeidslivet, men mange møter krav om erfaring før de har fått noe
855 mulighet til å skaffe seg den. Overgangen mellom utdanning og arbeid er ofte for svak,
856 samtidig som flere ønsker å skape sin egen arbeidsplass.

857

858 Vår løsning:

859

860 Vi skal gi flere unge en sterk start i arbeidslivet. Derfor vil vi sørge for 10 000 ungdomsjobber,
861 styrke sommerjobber, praksis og lærlingeplasser, og gjøre overgangen fra utdanning til arbeid
862 enklere. Slik får flere unge mulighet til å skape sin egen framtid gjennom arbeid.

863

864 Tiltak:

865

866 Oslo Arbeiderparti vil:

867

- 868 • Sørge for 10 000 ungdomsjobber, blant annet gjennom flere sommerjobber og
869 deltidsjobber gjennom hele året
- 870 • La flere unge få erfaring fra kommunale velferdstjenester gjennom satsingen på
871 ungdomsjobber.
- 872 • Styrke oppsøkende jobbteam som kobler flere til jobb
- 873 • tilby flere unge praksisplasser, lærlingeplasser og annen tidlig arbeidserfaring i
874 samarbeid med offentlig, ideell og privat sektor
- 875 • styrke tilbudet til unge gründere gjennom veiledning, nettverk og samarbeid med
876 utdanningsinstitusjoner og næringslivet, med særlig vekt på næringer der Oslo
877 forventer økende behov for arbeidskraft og nye løsninger

878

879 Hele byens arbeidskraft i bruk

880 Utfordring

881

882 For mange opplever at de ikke slipper til i arbeidslivet, selv om de både kan og vil jobbe.
883 Personer med funksjonsnedsettelse, minoritetsbakgrunn eller andre barrierer møter fortsatt
884 stengte dører. Når mennesker holdes utenfor arbeidslivet, går både den enkelte og samfunnet
885 glipp av viktige ressurser.

886

887 Vår løsning:

888

889 Vi skal gjøre arbeidslivet mer tilgjengelig for alle som kan og vil jobbe. Gjennom bedre
890 tilrettelegging, rettferdig rekruttering og flere veier inn i ordinært arbeid skal flere få muligheten
891 til å bruke kompetansen sin og stå på egne bein.

892

893 Tiltak:

894
895 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 896
897 • Gjøre Oslo kommune til en ledende arbeidsgiver for kompetansebasert rekruttering,
898 mangfold, inkludering og trygge arbeidsmiljøer, og gjennomgå
899 rekrutteringspraksisen for å sikre at krav til utdanning og erfaring er relevante og
900 nødvendige.
- 901 • Etablere en næringsrettet tilskuddsordning hvor bedrifter kan søke støtte til
902 inkluderende rekruttering, bedre bruk av mangfoldig kompetanse og varige
903 endringer i arbeidsmiljø og ledelse.
- 904 • Søke om at Oslo kan gjennomføre et pilotprosjekt der kontantstøtte erstattes med
905 gratis barnehage og tiltak for å få flere mødre ut i arbeid.
- 906 • Bruke kommunens rolle som arbeidsgiver, innkjøper og samarbeidspartner til å
907 styrke rekruttering, kompetanseutvikling og arbeidsinkludering, blant annet
908 gjennom reservekontrakter og krav om arbeidsinkludering i kommunale
909 anskaffelser.
- 910 • Styrke samarbeidet mellom kommunen, NAV og arbeidsgivere, og etablere flere
911 trainee-, praksis-, kvalifiserings- og arbeidsinkluderingsløp som leder til ordinært
912 arbeid.
- 913 • Kartlegge lesekompetanse som en integrert del av jobbveiledning gjennom NAV, og
914 styrke norskopplæringen for voksne innvandrere.
- 915 • Etablere eller prøve ut kommunale bemanningspooler som gir flere faste
916 heltidsstillinger
- 917 • Sikre universell utforming og individuell tilrettelegging i kommunens
918 arbeidsgiverpolitikk, interne arbeidssystemer, anskaffelser og tilsyn.
- 919 • Utvikle bedre oppgavedeling i kommunale tjenester og ta i bruk arbeidsevnen til
920 flere, blant annet gjennom tilrettelagt arbeid og varig tilrettelagt arbeid (VTA).

921
922
923 **Et ryddig og organisert arbeidsliv**

924 Utfordring

925
926 De fleste arbeidstakere i Oslo har trygge jobber og seriøse arbeidsgivere. Samtidig utfordres
927 den norske modellen av sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og useriøse aktører. Det truer
928 både arbeidstakernes rettigheter og konkurransen for seriøse bedrifter.

929
930 Vår løsning:

931
932 Vi skal bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, styrke trepartssamarbeidet og
933 bruke kommunens innkjøpsmakt til å stille krav til seriositet. Et sterkere organisert arbeidsliv
934 betyr mindre ulikhet, mer inkludering og flere muligheter for folk i Oslo.

935
936 Tiltak:

937
938 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 940
- 941
- 942
- 943
- 944
- 945
- 946
- 947
- 948
- 949
- 950
- 951
- Styrke og videreutvikle Oslomodellen, prioritere leverandører med tariffavtale og ryddige lønns- og arbeidsvilkår i kommunale anskaffelser, og tilpasse kravene til flere sektorer, herunder transport- og budsektoren.
 - Sikre at det er en enhetlig praksis for avtalefestet bruk av hjemmekontor på tvers av kommunale etater.
 - Vurdere egne krav i Oslomodellen til praksis som skal inngå i et godkjent fagbrev
 - Legge til rette for organisering og samarbeide med partene i arbeidslivet for å øke organisasjonsgraden og bekjempe arbeidslivskriminalitet.
 - Ivareta et trygt stillingsvern for medarbeidere i Oslo kommune.
 - Samarbeide med partene i arbeidslivet for raskere å nå målet om heltid som hovedregel i byen vår

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964

965

966

967

968

969

970 Hele Oslo i utvikling

971 Vi skal utvikle hele Oslo gjennom sterke lokalsentre, gode nabolag og levende byrom. Oslo skal
972 være en grønn, vakker og tilgjengelig by der flere kan bo godt, leve trygt og ha det de trenger i
973 nærheten av der de bor. Når boliger, arbeidsplasser, tjenester, kultur og transport sees i
974 sammenheng, skaper vi en by med større frihet, sterkere fellesskap og bedre livskvalitet.

975

976 En mer ambisiøs styring av byutviklingen

977

978 Utfordring

979

980 For mange som flytter inn i nye boligområder, kommer skoler, parker, møteplasser og andre
981 viktige tilbud for sent. Når boligbygging, næringsutvikling og transport ikke planlegges godt
982 nok sammen, blir hverdagen mindre praktisk og lokalsamfunnene svakere.

983

984 Vår løsning

985

986 Vi skal utvikle byen mer helhetlig og strategisk, slik at boliger, arbeidsplasser, tjenester og
987 transport planlegges sammen. Vil vil ha et enklere og mer oversiktlig overordnet planverk, som
988 samtidig skal følges opp mer konsekvent i politiske enkeltvedtak. Avklaringer skal skje tidligst
989 mulig mellom utviklere og planmyndigheter. Slik vil sørge for at byutviklingen preges av mer
990 forutsigbarhet og færre omkamper og tidkrevende planprosesser.

991

992 Tiltak

993

994 Oslo Arbeiderparti vil:

995

- 996 • Utvikle sterke lokalsentre og knutepunkt gjennom fortetting, kvartalsstruktur der det
997 er hensiktsmessig, og strategisk plassering av offentlige tjenester, arbeidsplasser
998 og kulturtilbud.
- 999 • Stille tydelige krav til aktive førsteetasjer med butikker, tjenester og møteplasser,
1000 samt funksjonsblanding og tilstrekkelig tetthet.
- 1001 • Aktivt følge opp den strategiske planen for Hovinbyen gjennom helhetlig
1002 områdeutvikling og funksjonsblanding.
- 1003 • Knytte sammen fjorden, vassdragene, parkene og nærmiljøene gjennom en
1004 helhetlig blågrønn struktur.
- 1005 • Styrke samarbeidet mellom kommune, næringsliv og grunneiere gjennom
1006 planpartnerskap, utviklingsselskaper og faste samhandlingsarenaer i
1007 utviklingsområder som for eksempel Filipstad og Hovinbyen.
- 1008 • Stimulere til sambruk av arealer, flerbrukslokaler, delte møteplasser og bedre
1009 utnyttelse av takflater og andre fellesarealer, og kartlegge behov for felleslokaler
1010 ved ombruk av kommunale eiendommer.
- 1011 • Bruke regulering, borettslagskrav og ombruk av kommunale eiendommer for å
1012 fremme nye boformer, boligmiks og fellesfunksjoner, og vurdere tiltak som
1013 forebygger at boliger og eiendommer står tomme over tid.
- 1014 • Sikre at det reguleres tilstrekkelige arealer til møteplasser som bibliotek,
1015 kulturarenaer, parker, idrettshaller og ungdomsklubber i byutviklingsprosjekter og
1016 planprosesser.

- Utvikle helhetlige trafikk- og logistikk-løsninger for indre by som styrker byliv og handel, reduserer gjennomgangstrafikk og konsekvenser av bygge- og anleggsarbeid, og sikrer gode rammevilkår for bylogistikk og varelevering.
- arbeide for etablering av Politihøgskole i Søndre Nordstrand, nytt Oslo fengsel, nytt Bredtveit fengsel og nytt Nasjonalteater med permanente scener i Oslo øst

1024 En vakker, levende og grønn by

1025 Utfordring

1026
1027 Oslo har mange særpregede bymiljøer, men kvaliteten på ny bebyggelse og offentlige rom
1028 varierer for mye. Nye prosjekter tar ikke alltid tilstrekkelig hensyn til byens egenart og
1029 strøkssærpreg, historiske omgivelser og menneskelig skala. Samtidig er det behov for bedre
1030 vedlikehold, renhold, tilgjengelighet og trygghet i parker, gater og møteplasser.

1032 Vår løsning

1033
1034 Vi skal aktivt etterspørre arkitektur som gir vakre og varierte omgivelser, varige kvaliteter og
1035 varsom ressursbruk. Vi vil legge mer vekt på aktive førsteetasjer, større variasjon i farge- og
1036 materialbruk og klassiske prinsipper for vakre bygg og gode byrom. Kommunens arbeid med
1037 skadedyrbekjempelse, forskjønnelse og vedlikehold av byrom skal styrkes.

1039 Tiltak

1041 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- Følge opp regjeringens arkitekturpolitikk «Rom for kvalitet» og styrke arkitektur-, miljø- og grøntfaglig kompetanse i kommunen.
- Etablere innovasjonsprogrammet «Oslo-arkitekturen» og fremme arkitektonisk kvalitet gjennom tydelige reguleringsbestemmelser og aktiv bruk av skjønnhetsparagrafen.
- Utforme inkluderende og aktive byrom med åpne fasader, god fargebruk, flere trær og møteplasser
- Utvikle Middelalderparken og Lokomotivverkstedet til et levende kultur, rekreasjon og næringsområde i samarbeid med private aktører
- Sikre et løft for nabolagsparker ute i bydelene, slik som Etterstadløkka, Haugenstua park, Hallènparken og Holmliaparken
- Fortsette opprustningen av parker og byrom med toaletter, drikkefontener, benker, belysning, fellesgriller og andre publikumsrettede fasiliteter.
- Gjøre gangveier, snarveier, holdeplasser, parker og byrom mer tilgjengelige gjennom universell utforming, flere hvileplasser og aldersvennlige løsninger som vurderingskriterium
- Bygge flere snarveier, særlig i ytre by.
- Forsterke innsatsen mot forsøpling, rotter og andre skadedyr i byen.
- Fjerne barrierer og hindre for sikt i utsatte byrom, som Vaterland og Oslo S, for å styrke trygghet og forebygge uønsket aktivitet.

1064

1065 En hverdag der det er enkelt å komme seg fram

1066 Utfordring

1067

1068 Oslo vokser, og flere skal komme seg enkelt, trygt og rimelig rundt i byen. Samtidig opplever
1069 mange at kollektivtilbudet ikke er godt nok tilpasset alle reisebehov, særlig på tvers av byen.
1070 Høye transportkostnader, mangelfulle forbindelser og utfordringer knyttet til framkommelighet
1071 og vedlikehold gjør hverdagen vanskeligere for mange. Oslo trenger et transportsystem som er
1072 tilgjengelig, pålitelig og enkelt å bruke, uansett hvor i byen man bor.

1073

1074 Vår løsning:

1075

1076 Vi skal satse på kollektivtransport framfor kostbare motorveiprosjekter. Vi skal videreutvikle et
1077 transportsystem som gjør det enklere for alle å velge kollektivtransport, gange og sykling. Vi
1078 skal prioritere bedre kollektivforbindelser, rimeligere billettordninger, godt vedlikehold og
1079 trygge nærmiljøer. Kollektivtransporten skal være tilgjengelig og brukervennlig for alle, også
1080 eldre og personer med funksjonsnedsettelse. Målet er at flere skal kunne reise enkelt, trygt og
1081 effektivt i hele byen, med mindre trafikk, mindre støy og mer plass til mennesker.

1082

1083 Tiltak:

1084

1085 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1086

- 1087 • Prioritere trikk til Bjerke/Hovinbyen, ferdigstille Fornebubanen, doble avgangene på
- 1088 Grorudbanen og sikre bedre kapasitet i T-banenettet gjennom nytt signalanlegg og
- 1089 nye T-banetrokker.
- 1090 • Styrke busstilbudet langs Ring 3, inkludert å vurdere en egen ekspressbusslinje for
- 1091 raskere tverrforbindelser, og styrke det tverrgående tilbudet i Groruddalen.
- 1092 • Legge Oslopakke 3-avtalen til grunn for videre prioriteringer og si nei til nye store
- 1093 og kostbare veiprosjekter for å unngå økte bompenger.
- 1094 • Gjøre det billigere å reise kollektivt gjennom en styrket «Reis»-ordning med rabatt
- 1095 på enkeltbilletter.
- 1096 • Holde prisen på månedskort lav og prioritere å senke prisen for ungdom
- 1097 • Utvide gyldigheten på enkeltbilletter til 90 minutter
- 1098 • Gjøre det mulig å betale med bankkort for enkeltbilletter, ikke bare via app.
- 1099 • Gjøre kollektivtransport mer attraktiv gjennom målrettede billettordninger, blant
- 1100 annet utenfor rushtiden.
- 1101 • Gjøre kollektivtransporten mer tilgjengelig for eldre og personer med
- 1102 funksjonsnedsettelse gjennom universell utforming, bedre informasjon og enklere
- 1103 adkomst til holdeplasser og stasjoner.
- 1104 • Etablere en egen billettordning i samarbeid med store kultur- og
- 1105 idrettsarrangementer med over 300 deltakere i Oslo.
- 1106 • Stramme inn drosjenæringen gjennom bedre tilsyn og kontroll, flere holdeplasser og
- 1107 lavere antall løyper.
- 1108 • Øke bruken av bildelingsløsninger i kommunale virksomheter.
- 1109 • Oppgradere boliggate med lavere fart, mindre gjennomgangstrafikk og bedre plass
- 1110 til opphold, lek og nærmiljø gjennom trafikkdempende tiltak og bedre trafikkstyring.

- 1111 • Legge til rette for at flere går, sykler eller reiser kollektivt, blant annet gjennom
- 1112 sammenhengende gang- og sykkelveinett, bedre sykkelveier og prosjektet «På
- 1113 egne ben».
- 1114 • Redusere antallet elsparkesykler, og stille strengere krav til parkering, åpningstider
- 1115 og promillegrense.
- 1116 • Prioritere godt og miljøvennlig vedlikehold av veier, gater og kollektivinfrastruktur
- 1117 gjennom utslippsfrie maskiner, klimavennlige løsninger og effektiv vinterdrift.
- 1118 • Ha en parkeringsnorm som bidrar til mindre personbiltrafikk, samtidig som
- 1119 næringsliv, omsorgs- og servicefunksjoner sikres nødvendig parkering.

1120

1121

1122

1123

1124

1125

1126

1127

1128

1129

1130

1131

1132

1133

1134

1135

1136

1137

1138

1139

1140

1141

1142 **Gode hjem i hele Oslo**

1143 Et trygt hjem er grunnlaget for et godt liv. I Oslo skal ikke muligheten til å bo godt avgjøres av
1144 om foreldrene dine eide bolig eller hvor høy formuen din er. Oslo Arbeiderparti vil føre en aktiv
1145 boligpolitikk som gjør det mulig for flere å etablere seg, leve godt og bli boende i byen.

1146

1147 Flere boliger for en voksende by

1148

1149 Utfordring

1150

1151 Oslo bygger for få boliger. Høye bolig- og leiepriser gjør det stadig vanskeligere for unge,
1152 barnefamilier og arbeidstakere å etablere seg i byen, samtidig som tilbudet av rimelige boliger
1153 er for lite.

1154

1155 Vår løsning:

1156

1157 Vi skal øke boligbyggingen gjennom raskere planprosesser og nye samarbeid mellom
1158 kommunen, private og ideelle aktører. Vi vil bruke kommunens kapital til å bidra til at det
1159 bygges flere boliger, slik at vi øker tilbudet i markedet og får flere inn på boligmarkedet. Målet
1160 er flere boliger og lavere terskel inn i boligmarkedet.

1161

1162 Tiltak:

1163

1164 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1165

- 1166 • Styrke plan- og byggesaksarbeidet gjennom bedre samordning av kommunens
- 1167 planmiljøer for å få flere godkjente boliger og raskere gjennomføring av prosjekter.
- 1168 • En offensiv tomtepolitikk blant annet gjennom salg eller feste med juridisk bindende
- 1169 vilkår for å sikre varierte boligtyper, -priser og nabolag
- 1170 • Utløse mer boligbygging i ytre by gjennom brohodeprosjekter og differensierte
- 1171 grunneierbidrag
- 1172 • Supplere mål for saksbehandlingstid med mål om antall godkjente boliger per år
- 1173 ved bruk av Rett på byggesak eller geografisk større reguleringsplaner
- 1174 • Forenkle overordnet planverk og tekniske krav, prøve ut mer fleksibilitet der ulike
- 1175 hensyn kan avveies mot hverandre og økt utbyggingsrom kan kobles til leveranser
- 1176 av andre samfunnsverdier, raskere utbygging og mangfold av boligløsninger
- 1177 • Videreutvikle Oslo-modellen for grunneierbidrag, med større forutsigbarhet og
- 1178 bedre risikodeling.
- 1179 • Bruke kommunens kapital til å utvikle flere konsepter som Oslobolig for å bygge
- 1180 flere rimelige eie- og utleieboliger i samarbeid med private og ideelle aktører
- 1181 • Legge til rette for ombruk av næringsbygg til boligformål

1182

1183 En sterkere boligsosial politikk

1184 Utfordring

1185

1186 Den kommunale utleiesektoren i Oslo er underdimensjonert, geografisk konsentrert og
1187 bomiljøet er mange steder dårlig, særlig for sårbare barn og familier. Tilgangen til akutte

1188 midlertidige botilbud er også så kritisk at kommunen og bydelene i mange tilfeller må ty til dyre
1189 og dårlige løsninger med uverdige boforhold.

1190

1191 Vår løsning:

1192

1193 Vi skal føre en offensiv boligsosial politikk med mål om å hindre bostedsløshet, styrke
1194 bomiljøene, sikre flere kommunale boliger i hele byen og motvirke segregering. Vi skal
1195 samarbeide tettere med ideelle organisasjoner og prioritere trygge bomiljøer, trivsel og
1196 fellesskap i kommunale boligområder.

1197

1198 Tiltak:

1199

1200 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1201

- 1202 • Innføre en boligsosial strategi for Oslo
- 1203 • Gjennomføre en kraftig flerårig opptrapping av Oslobyggs kapasitet for vedlikehold og
- 1204 fremskaffing av nye kommunale boliger, samt innfri målsetningen om å flytte inntil 1500
- 1205 kommunale for å sikre bedre geografisk spredning i byen i løpet av de neste 15 årene
- 1206 • Gi særlig prioritet til barn og unge i kommunale boliger, og styrke bomiljøarbeidet med
- 1207 særlig vekt på bedre barnefamiliers boforhold og trygghet
- 1208 • Kartlegge hvordan flere kommunale leietakere kan få mulighet til å kjøpe boligen de bor
- 1209 i.
- 1210

1211

Nye boformer og et tryggere leiemarked

1212 Utfordring

1213

1214 Oslo trenger flere boliger og et bredere spekter av boformer som møter ulike behov gjennom
1215 livet. Samtidig er leiemarkedet dyrt og uforutsigbart for mange. Unge, studenter,
1216 førstegangsetablerere, eldre og personer med lav inntekt opplever at det er vanskelig å finne
1217 stabile og rimelige boliger. Korttidsutleie, høye leiepriser og få alternativer mellom ordinær leie
1218 og tradisjonelt boligkjøp gjør utfordringene større.

1219

1220 Vår løsning:

1221

1222 Vi skal gjøre boligmarkedet mer inkluderende gjennom flere seriøse utleieboliger, sterkere
1223 rettigheter for leietakere og utvikling av nye bolig- og finansieringsmodeller. Oslo kommune
1224 skal være en aktiv pådriver for innovative løsninger som gjør det mulig for flere å etablere seg i
1225 byen, bli boende gjennom ulike livsfaser og leve trygt og selvstendig lenger i eget hjem. Vi vil
1226 samarbeide med ideelle aktører, næringslivet og staten for å skape flere rimelige,
1227 aldersvennlige og bærekraftige boliger.

1228

1229 Tiltak:

1230

1231 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 1232 • Ta initiativ til et tiårig boligprogram for ombruk av eksisterende bygg og bygging av
- 1233 nye boliger for studenter, eldre, enslige og personer med behov for kollektive
- 1234 boformer, med vekt på livsløpstilpassede og aldersvennlige løsninger.
- 1235 • Tilrettelegge bedre for alternative eieformer, som deleie og leie-til-eie-ordninger.

- 1236 • Legge til rette for flere aldersvennlige boformer med universell utforming,
1237 fellesskapsløsninger og mulighet for å motta helse- og omsorgstjenester i eller nær
1238 boligen.
- 1239 • Samarbeide med eiendomsaktører og fagmiljøer om å utvikle mål og kriterier for
1240 sosial bærekraft i reguleringsplaner, som et alternativ til absolutte minimumskrav.
- 1241 • Bidra til etablering av en boligstiftelse eller annen ikke-kommersiell aktør for
1242 bygging og forvaltning av allmenne utleieboliger.
- 1243 • Øke bruken av tilvisningsavtaler i samarbeid med Husbanken, som gir kommunen
1244 rett til å tildele leietakere til en andel av boliger hos profesjonelle utleieaktører.
- 1245 • Jobbe opp mot staten for å styrke leietakernes rettigheter på leiemarkedet, og
1246 styrke samarbeidet mellom kommunen og leieboerorganisasjoner.
- 1247 • Styrke kontrollen med utleiepraksis for å sikre at leiekontrakter og boforhold er
1248 lovlige og i samsvar med tekniske krav.
- 1249 • Jobbe for at kommunen skal kunne regulere korttidsutleie som Airbnb slik at dette
1250 ikke fortrenger ordinære eie- og utleieboliger
- 1251 • Styrke innovasjonsarbeidet gjennom tydeligere organisering (f.eks. FutureBuilt), og
1252 bruke virkemidler for å belønne kvalitet, sambruk og klimahensyn.
- 1253 • Sette tydelige mål for gjenbruk i kommunale prosjekter, og utvikle
1254 foregangsprosjekter.
- 1255 • Åpne for bygging av hagehus, som en rimelig, miljøvennlig og inkluderende boform.

1256

1257

1258

1259

1260

1261

1262

1263

1264

1265

1266

1267

1268

1269

1270

1271

1272

1273

1274

1275

1276 **Oslo, den grønne hovedstaden**

1277 Oslo skal være verdensledende i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen. Vi skal kutte
1278 utslipp, stanse naturtap og utvikle byen innenfor naturens tålegrenser. Hensynet til klima, natur
1279 og framtidige generasjoner skal ligge til grunn for utviklingen av byen, og vi skal gjennom en
1280 rettferdig omstilling skape nye muligheter for både innbyggere og næringsliv. Slik skaper vi et
1281 grønnere Oslo med plass til både mennesker, natur og framtidig verdiskaping.
1282

1283 **Natur og friluftsliv tett på folk**

1284 Utfordring

1285
1286 Oslo vokser, og presset på naturen øker. Naturtap truer artsmangfoldet, svekker økosystemene
1287 vi er avhengige av og gjør byen mindre robust mot klimaendringer. Samtidig er Oslofjorden i en
1288 alvorlig miljøkrise.
1289

1290 Skal Oslo være en grønn hovedstad også i framtiden, må vi ta bedre vare på naturen, sikre
1291 tilgang til grønne områder og legge byutviklingen innenfor naturens tålegrenser.
1292

1293 Vår løsning:

1294
1295 Vi skal stanse tapet av natur, ta bedre vare på sårbar natur og biologisk mangfold, restaurere
1296 ødelagte naturområder og gjøre naturen mer tilgjengelig for folk i hele byen. Naturhensyn skal
1297 være et grunnleggende premiss for byutviklingen, og Oslo skal gå foran i gjennomføringen av
1298 den internasjonale naturavtalen.
1299

1300 Tiltak:

1301
1302 **Oslo Arbeiderparti vil:**
1303

- 1304 • Styrke naturforvaltningen gjennom en kommunedelplan for naturmangfold, bedre
1305 kartlegging av naturverdier, grønt arealregnskap og arealbank, med mål om
1306 arealnøytralitet og at Oslo skal bli naturpositiv innen 2035.
- 1307 • Drive en aktiv natur- og skogforvaltning gjennom restaurering av ødelagte natur- og
1308 våtmarksområder, vern av urskog og restaurering av myr.
- 1309 • Styrke arbeidet mot skadelige fremmede arter og hindre videre spredning
- 1310 • Styrke arbeidet for levende vannmiljøer gjennom innsats for Oslofjorden, åpning av
1311 elver og bekker, styrket vern langs vassdragene og oppfølging av miljøprosjekter
1312 som Alna miljøpark.
- 1313 • Legge til rette for tilbakeføring av laks og sjørørret og gjøre det enklere å fiske i
1314 Oslos vann, elver og bekker.
- 1315 • Bruke naturbaserte løsninger som økt satsning på prosjektet Oslotrær, parker og
1316 åpne bekker for klimatilpasning, overvannshåndtering og bedre bymiljøer.
- 1317 • Ta vare på og videreutvikle kolonihager, parselhager og skolehager, og legge til
1318 rette for mer urbant landbruk.
- 1319 • Sikre tilgang til natur og grønne områder i hele byen gjennom flere turstier,
1320 naturveier og inkluderende friluftslivstilbud.
1321
1322

1323 En by som leder an i det grønne skiftet

1324 Utfordring

1325

1326 Oslo har redusert utslippene betydelig, men de største kuttene ligger fortsatt foran oss.

1327 Samtidig krever en elektrifisert by mer energi, utslippsfri transport og en mer sirkulær

1328 ressursbruk. Omstillingen må skje på en måte som gjør det enkelt for innbyggere, næringsliv og
1329 kommunen å bidra.

1330

1331 Vår løsning:

1332

1333 Vi skal kutte utslippene videre gjennom tre hovedgrep: mer ren energi, raskere elektrifisering

1334 og en mer sirkulær bruk av ressursene våre. Oslo skal være verdens ledende klima- og miljøby,

1335 gå foran i utviklingen av løsninger andre byer kan lære av, og være Norges ledende by for

1336 grønn kompetanse med sterke fagmiljøer og fagfolk som driver omstillingen framover.

1337 Klimabudsjettet skal fortsatt være byens viktigste styringsverktøy, og klimaarbeidet skal bidra

1338 til nye arbeidsplasser og økt verdiskaping.

1339

1340 Tiltak:

1341

1342 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1343

1344 • Videreføre og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy.

1345 • Styrke kompetansen innen grønn omstilling gjennom samarbeid mellom næringsliv,
1346 utdanningsinstitusjoner og kommunen.

1347 • Ferdigstille CCS-anlegget på Klemetsrud og finne en langsiktig løsning for Haraldrud.

1348 • Øke lokal energiproduksjon gjennom fornybar energi, nærvarme og
1349 energieffektivisering i boliger, næringsbygg og kommunale bygg

1350 • Gjøre klima- og energitiltak mer tilgjengelig gjennom enklere støtteordninger, og utvikle
1351 bedre ordninger for energieffektivisering i leiemarkedet.

1352 • Redusere utslipp fra bygg- og anleggsvirksomhet gjennom fossilfrie maskiner,
1353 materialkrav og økt gjenbruk.

1354 • Stille strengere krav til ombruk, materialgjenvinning og klimavennlige materialer i
1355 kommunale bygge- og anleggsprosjekter.

1356 • Sikre at Oslo Havn når målet om å bli tilnærmet utslippsfri.

1357 • Utrede etablering av nytt snøsmelteanlegg med rensing.

1358 • Styrke sirkulærøkonomien gjennom støtte til gjenbruk, ombruk, reparasjon og
1359 nødvendig infrastruktur for sirkulære verdikjeder.

1360 • Fjerne avgiften på bygg- og oppussingsavfall og gjeninnføre gratis levering ved
1361 kommunale gjenvinningsstasjoner.

1362 • Utrede å dele ut gratis poser til restavfall for å sikre god avfallshåndtering.

1363 • Legge til rette for flere lavterskel Rusken-aksjoner.

1364

1365

1366

1367 **Næringsliv, innovasjon og kultur**

1368 Oslo skal være en by der folk kan skape, bygge bedrifter, utvikle ideer og finne arbeid. Derfor
1369 vil Oslo Arbeiderparti føre en aktiv næringspolitikk som skaper arbeidsplasser, styrker
1370 kulturlivet og gir muligheter i hele byen.

1371

1372 **Kompetanse og arbeidsplasser for framtiden**

1373

1374 Utfordring

1375

1376 Oslo er avhengig av høykompetente fagmiljøer og sterke fag- og håndverksmiljøer, og vi vet at
1377 mange bedrifter i dag sliter med å finne arbeidskraft, kompetanse og arealer til industri,
1378 håndverk og produksjon. Når arbeidsplassintensive virksomheter presses ut av byen, mister
1379 Oslo arbeidsplasser, kompetanse og verdiskaping.

1380

1381 Vår løsning:

1382

1383 Vi skal føre en aktiv næringspolitikk som kobler utdanning, innovasjon og arbeidsliv tettere
1384 sammen. Vi skal være en attraktiv utdanningsby, styrke tilgangen på kompetanse, legge bedre
1385 til rette for etablering og vekst i nye og eksisterende bedrifter, og sikre plass til industri,
1386 håndverk og produksjon i byutviklingen. Slik bygger vi flere arbeidsplasser og et mer
1387 mangfoldig næringsliv i hele Oslo.

1388

1389 Tiltak:

1390

1391 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1392

- 1393 • Styrke Fagskolen Oslo med flere fagskoleplasser og tettere samarbeid med
1394 videregående skole og arbeidslivet.
- 1395 • Koble utdanningsinstitusjoner, oppstartsbedrifter, industribedrifter og
1396 innovasjonsdistriktene Sirkulære Oslo, Oslo Science City og Punkt Oslo tettere
1397 sammen for å styrke kompetanseutvikling og verdiskaping.
- 1398 • Regulere inn areal for lettindustri, håndverk, verksteder, småskalaproduksjon og
1399 produksjonsmiljøer uten stor miljøbelastning i byutviklingen, blant annet i de siste
1400 byggetrinnene i Fjordbyen
- 1401 • Ivareta eksisterende produksjonsvirksomheters behov i arealreguleringer og ved
1402 endringer av veg- og gateanlegg.

1403

1404 **Levende byliv, handel og reiseliv**

1405 Utfordring

1406

1407 Handel, servering og reiseliv er viktige for arbeidsplasser, verdiskaping og levende byområder.
1408 Samtidig møter næringene økte kostnader, endrede forbruksvaner og sterk konkurranse om
1409 kunder, besøkende og investeringer. Det fører til tomme lokaler, mindre aktivitet og et svakere
1410 byliv flere steder i byen. Samtidig er det store forskjeller mellom ulike deler av Oslo. I flere
1411 områder i ytre by etableres det for få arbeidsplasser, handels- og servicetilbud, noe som
1412 svekker lokale sentre og gjør at verdiskaping, arbeidsplasser og aktivitet konsentreres i for få
1413 områder.

1414
1415
1416
1417
1418
1419
1420
1421
1422
1423
1424
1425
1426
1427
1428
1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1460
1461
1462

Vår løsning:

Vi skal styrke både sentrum og lokalsentrene som motorer for arbeidsplasser, verdiskaping og byliv. Vi skal legge til rette for handel, servering, kultur, reiseliv og nye etableringer i hele byen, slik at flere bydeler får et sterkere næringsliv, flere arbeidsplasser og levende møteplasser nær der folk bor.

Tiltak:

Oslo Arbeiderparti vil:

- Innføre Oslometeren, hvor første meteren med uteservering er gratis og søknadsfri, og utvide sesongen for uteservering
- Styrke samarbeidet mellom gårdeiere, næringsliv og kommune for attraktive handlegater og levende byområder.
- Jobbe for at kunnskaps- og etablererprøvene for serveringsbransjen skal kunne tas på engelsk
- Teste ut piloter hvor nabolag får større innflytelse på førsteetasjeaktiviteter for å sikre mer variasjon og hindre gentrifiering.
- Gjøre det enklere å gi bruksendringer og mindre dispensasjoner for bruk av næringslokaler på bakkeplan mot gater og byrom.
- Stimulere til mer næringsvirksomhet i første etasjer i ytre by
- Pilotere en variant av Empty Storefront Tax, som inntreffer dersom et forretningslokale på bakkeplan står tomt i over hundre dager, og gjøre det mer lønnsomt å leie ut rimelig enn å la lokaler stå tomme.
- Styrke en-dør-inn-ordningen slik at arrangører av festivaler, arrangementer og kulturproduksjoner møter kommunen gjennom én koordinert inngang med rask og forutsigbar saksbehandling.
- Styrke samarbeidet mellom kommunen, kulturlivet, reiselivet og næringslivet om internasjonal profilering av Oslo og arbeide for flere direkteruter og bedre internasjonal tilgjengelighet til Oslo
- Videreutvikle bade- og badstubyen Oslo gjennom flere helårstilbud og enklere rammevilkår
- Forenkle og redusere kostnadene for skilting på bygulvet inkludert for digitale skjermer

Kunst, kultur og kreative næringer som skaper verdi

Utfordring

Oslo har et rikt kunst- og kulturliv og sterke kreative miljøer. Samtidig er den frie kunsten avhengig av rom for kunstnerisk utvikling og langsiktighet, og mange kunstnere, kulturarbeidere og kreative virksomheter opplever utfordringer med lokaler, finansiering og forutsigbare rammevilkår. Når rammevilkårene er usikre, blir det vanskeligere å realisere nye prosjekter, skape arbeidsplasser og utvikle et mangfoldig kultur- og næringsliv.

1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475
1476
1477
1478
1479
1480
1481
1482
1483
1484
1485
1486
1487
1488
1489
1490
1491

1492

1493

1494

1495
1496
1497
1498
1499
1500
1501
1502
1503

Vår løsning

Vi skal gjøre det enklere å skape, utvikle og leve av kunst og kultur i Oslo. Den frie kunsten har en egenverdi og skal ha rom til å utfordre, utforske og skape på egne premisser. Samtidig skal vi styrke kultur som kreativ næring ved å legge bedre til rette for kunstnere, kulturarbeidere og kreative virksomheter som skaper arbeidsplasser, innovasjon og verdiskaping. Gjennom mer forutsigbare rammer, mindre byråkrati og bedre tilgang til lokaler og finansiering skal flere kunne realisere ideene sine, nå ut til publikum og bidra til et rikt kulturliv og en sterkere kulturnæring.

Tiltak:

Oslo Arbeiderparti vil:

- Gjennomgå Oslos virkemiddelapparat for næringsutvikling med sikte på å legge bedre til rette for kreative næringer.
- Sørge for gode og forutsigbare rammevilkår for kunst- og kulturfeltet gjennom tilgang til rimelige lokaler og mer langsiktige finansieringsordninger.
- Forenkle kommunens møte med kultursektoren gjennom enklere søknadsprosesser og mindre rapportering
- Vurdere hvordan kommunens innkjøp i større grad kan bidra til utvikling av lokale kunst-, kultur- og kreative virksomheter.
- Sikre stabile og forutsigbare rammer for sentrale kulturinstitusjoner som Oslo Nye Teater og Munch-museet
- Inngå flerårige intensjonsavtaler om prosjektmidler og driftstilskudd for å sikre langsiktig planlegging og trygge arbeidsplasser.
- Stimulere de store kulturinstitusjonene til tettere samarbeid med lokale aktører og større geografisk spredning av aktivitet.

1504 **Kultur, idrett og frivillighet**

1505 Et godt samfunn bygges ikke bare gjennom arbeid, skole og offentlige tjenester, men også
1506 gjennom kultur, idrett og frivillighet. Her skapes fellesskap, mestring og tilhørighet.

1507
1508 Oslo Arbeiderparti vil gjøre det enklere å delta, uavhengig av økonomi, funksjonsevne eller
1509 postnummer. Vi vil styrke frivilligheten, bygge flere møteplasser og sørge for at flere får tilgang
1510 til kultur- og idrettsaktiviteter nær der de bor.

1511

1512 **Kultur, idrett og fellesskap tilgjengelig for alle**

1513

1514 Utfordring

1515

1516 Selv om Oslo har et rikt kultur-, idretts- og fritidstilbud, er ikke mulighetene til å delta likt
1517 fordelt. Høye kostnader til utstyr, kontingenter og aktiviteter hindrer mange fra å være med.
1518 Ventelister, manglende tilgjengelighet og ulik tilgang på tilbud mellom bydelene gjør at barn,
1519 unge og voksne går glipp av fellesskap, mestring og opplevelser som betyr mye for livskvalitet
1520 og helse. Mulighetene til å satse seriøst på idrett og utøvende kunst er heller ikke like for alle
1521 unge som har ambisjoner i Oslo, noe som gjør at vi går glipp av talenter og framtidige
1522 topputøvere.

1523

1524 Vår løsning:

1525

1526 Vi vil bygge en by med sterke fellesskap der alle har mulighet til å delta, bidra og høre til.
1527 Kultur, idrett og fritidsaktiviteter skal være tilgjengelige uavhengig av alder, funksjonsevne,
1528 økonomi eller hvor i byen man bor.

1529

1530 Derfor vil vi styrke frivilligheten, kulturskolen, fritidsklubbene, breddeidretten og lokale
1531 møteplasser. Vi vil gjøre det enklere å delta, senke økonomiske barrierer og sørge for at flere
1532 får muligheten til å oppleve vennskap, mestring og tilhørighet gjennom hele livet. Oslo skal
1533 være en by som utvikler morgendagens kultur- og idrettstalenter, uavhengig av bakgrunn og
1534 økonomi. Slik kan vi skape mindre forskjeller, sterkere nærmiljøer og et rikere fellesskap for
1535 alle.

1536

1537 Tiltak:

1538

1539 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1540

- 1541 • Legge til rette for lokale møteplasser og fritidstilbud i hele byen, med en særlig
- 1542 satsing i levekårsutsatte områder
- 1543 • Etablere forpliktende samarbeidsavtaler med skole, bydel og fritidsarenaer
- 1544 • Forenkle fritidskortordningen for å senke terskelen for deltakelse.
- 1545 • Integrere AKS, kulturskolen og andre kulturaktiviteter, idrett, og andre
- 1546 fritidsaktiviteter tettere i skolehverdagen slik at det blir en naturlig del av dagen for
- 1547 alle barn
- 1548 • Styrke ferie- og aktivitetstilbud i skoleferiene, slik at flere barn og unge får tilgang til
- 1549 meningsfulle opplevelser og fellesskap.

- 1550 • Styrke breddeidretten gjennom økte tilskudd til drift, administrasjon og transport, og
- 1551 styrke rekrutteringen til idretten, inkludert satsing på Rosa sko-prosjektet, paraidrett
- 1552 og idretten som arena for mestring, lederutvikling og jobbmuligheter for unge.
- 1553 • Gi bedre tilgang til idrett og aktivitet gjennom åpne skoleanlegg, flere klubbhus,
- 1554 langsiktig finansiering av «Åpen hall» og en dobling av antall nabolagsklubber.
- 1555 • Legge til rette for mer egenorganisert aktivitet gjennom å holde av uteområder,
- 1556 utvidelse av utlånssentraler og bedre oversikt over tilbud.
- 1557 • Innføre tiltak som senker terskelen for deltakelse, som rabattordninger på
- 1558 kommunale bad der voksne kan ta med inntil tre barn gratis.
- 1559 • Styrke kultur- og aktivitetstilbud for eldre gjennom Den kulturelle spaserstokken og
- 1560 med å legge til rette for at eldre kan bidra og delta
- 1561 • Beholde Kulturskolen som en sentralisert og profesjonell enhet, styrke samarbeidet
- 1562 med kulturfrivilligheten, Osloskolen, AKS og KKO-feltet, og prøve ut nye modeller
- 1563 med faste ansettelser og piloter i levekårsutsatte bydeler.
- 1564 • Sikre et godt bibliotektilbud i hele Oslo gjennom god geografisk dekning og
- 1565 videreutvikling av meråpne bibliotek.
- 1566

1567 Flere arenaer for kultur, idrett og fellesskap

1568 Utfordring

1569

1570 For mange barn, unge og frivillige mangler steder å møtes, øve, spille, trene og delta. Når det

1571 er for få arenaer for kultur og idrett, blir deltakelsen mindre og forskjellene større. Samtidig tar

1572 det ofte for lang tid å bygge nye arenaer, og mange lokalsamfunn mangler fortsatt gode

1573 møteplasser for kultur, idrett og frivillighet.

1574

1575 Vår løsning:

1576

1577 Vi skal bygge flere arenaer for kultur, idrett og fellesskap i hele byen. Gjennom langsiktige

1578 investeringer og smartere bruk av eksisterende bygg skal flere få tilgang til aktivitet, kultur og

1579 møteplasser nær der de bor.

1580

1581 Tiltak:

1582

1583 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1584

- 1585 • Planlegge og bygge flere idrettsanlegg i hele byen, inkludert Holmlia, Voldsløkka,
- 1586 Grefsen, Mortensrud og Ekeberg
- 1587 • La behovsplanen for idrett være et overordnet strategisk styringsverktøy, og samordne
- 1588 den med skolebehovsplanen og kommuneplanens arealdel for å sikre arealer til idrett.
- 1589 • Utarbeide en behovsplan for kulturtilbud og se arenaebehov for idrett og kultur i
- 1590 sammenheng.
- 1591 • Utvikle idrettstilbudet etter både befolkningsvekst og hensynet til like muligheter for
- 1592 deltakelse i hele byen.
- 1593 • Sikre at større boligprosjekter med over 200 boliger bidrar til finansiering av
- 1594 nærliggende idrettsanlegg gjennom utbyggingsavtaler.
- 1595 • Etablere en modell for flere kunstgressbaner med undervarme der private finansierer
- 1596 investeringene, kommunen står for drift, og idretten selv fordeler spilletid.
- 1597 • Bygge flere og mer fleksible anlegg gjennom aktivitetssaler for kultur og andre
- 1598 fritidstilbud i tilknytning til flerbrukshaller for idrett.

- 1599 • Styrke vedlikehold og videreutvikling av anlegg, inkludert utvikling av mer miljøvennlige
1600 fyllmasser til kunstgress og utskifting av løsninger som gir redusert brukstid og økt
1601 skaderisiko.
1602 • Ta bedre i bruk eksisterende bygg gjennom rehabilitering, ombruk og tilrettelegging for
1603 flerfunksjonell bruk
1604 • Etablere nye kulturstasjoner på Mortensrud og i Groruddalen.
1605 • Være en pådriver og tilrettelegger for en ny stor konsertarena i Oslo.
1606 • Gjøre kommunale lokaler og skolebygg enklere tilgjengelig gjennom videreutvikling av
1607 Oslonøkkelen, og fjerne praktiske og økonomiske hindre for bruk av skolelokaler
1608 utenom skoletid.

1610 Frivillighet som bærebjelke

1611 Utfordring

1613 Frivilligheten skaper fellesskap over hele Oslo, men mange organisasjoner må bruke for mye
1614 tid på søknader, rapportering og administrasjon. Samtidig er tilbudene skjevt fordelt mellom
1615 ulike deler av byen.

1617 Vår løsning:

1619 Vi skal gjøre det enklere å være frivillig og enklere å drive frivillighet. Vi vil at frivilligheten skal
1620 inn før problemet er definert, ikke etter at løsningen er valgt. Frivillige organisasjoner ser
1621 flokene i mellomrommene mellom bolig, helse, skole og nærmiljø før kommunen gjør det, og
1622 skal ha en formell plass i problemdefinisjonen, ikke bare i gjennomføringen. Kommunen skal
1623 være en bedre samarbeidspartner og inngå flere langsiktige avtaler, slik at flere organisasjoner
1624 kan skape aktivitet, tilhørighet og fellesskap i lokalmiljøene.

1626 Tiltak:

1628 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 1630 • Legge frem en frivillighetsmelding for Oslo.
1631 • Innføre flere lokale frivillighetskontakter som bindeledd mellom frivilligheten,
1632 bydelene og kommunen, og involvere frivillig og ideell sektor så tidlig som mulig
1633 som reelle innovasjons- og samarbeidspartnere.
1634 • Gi frivilligheten mer forutsigbare rammer gjennom enklere tilskuddsordninger,
1635 mindre byråkrati og flere flerårige avtaler.
1636 • Legge til rette for at frivillige lag og organisasjoner enklere får låne og leie egnede
1637 kommunale lokaler og skolebygg.

1638

1639

1640

1641

1642

1643 **Mangfold, likestilling og inkludering**

1644 Mangfoldet blant Oslos innbyggere er en styrke for byen og fellesskapet vårt, og må alltid
1645 vernes om og kjempes for. Oslo Arbeiderparti vil bygge et samfunn der alle får muligheten til å
1646 delta, bidra og lykkes og der forskjeller i utgangspunkt aldri blir til forskjeller i muligheter.

1647

1648 **Kampen mot diskriminering og utenforskap**

1649 Utfordring

1650

1651 For mange opplever fortsatt diskriminering, hets og utenforskap i Oslo. Rasisme, hatkriminalitet
1652 og fordommer begrenser mulighetene til den enkelte og svekker tilliten mellom mennesker.

1653

1654 Vår løsning

1655

1656 Vi skal bygge en by preget av likeverd, respekt og deltakelse. Vi skal styrke arbeidet mot
1657 diskriminering og hat, sikre inkluderende offentlige tjenester og bidra til sterke fellesskap og
1658 møteplasser der alle kan delta på like vilkår.

1659

1660 Tiltak

1661

1662 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1663

- 1664 • Gjennomføre og evaluere handlingsplanen «Stolt og fri 2024–2028», og sørge for at
- 1665 den avløses av en ny, forpliktende og finansiert handlingsplan for kjønns- og
- 1666 seksualitetsmangfold fra 2029.
- 1667 • Styrke arbeidet mot rasisme, diskriminering, hatkriminalitet og hets gjennom økt
- 1668 kompetanse om rasisme, diskriminering og kjønns- og seksualitetsmangfold i
- 1669 skolen, arbeidslivet, helse- og omsorgstjenestene og øvrige kommunale tjenester.
- 1670 • Styrke samarbeidet mellom kommunen, politiet og skeive organisasjoner for å
- 1671 forebygge og bekjempe hatkriminalitet og angrep på skeive, og sikre god
- 1672 oppfølging av dem som rammes.
- 1673 • Støtte møteplasser, organisasjoner og lokalt arbeid som skaper tilhørighet og
- 1674 fellesskap på tvers av alder, bakgrunn, religion, seksuell orientering og
- 1675 kjønnsidentitet, og som motvirker utenforskap, polarisering og ekstremisme.
- 1676 • Styrke Helsestasjon for kjønn og seksualitet (HKS) faglig og økonomisk og arbeide
- 1677 for bedre tilgang til helsehjelp for personer med kjønnsinkongruens
- 1678 • Ta initiativ overfor staten til å gi HKS en formell og nasjonalt finansiert rolle i
- 1679 kompetanseutvikling og kompetansespredning.
- 1680 • Markere og bevare kunnskapen om terrorangrepene 22. juli, 25. juni og andre
- 1681 viktige hendelser i kampen mot hat, diskriminering og ekstremisme, inkludert å
- 1682 jobbe for etableringen av et nasjonalt minnesmerke etter 25. juni

1683

1684 **En tilgjengelig by**

1685 Utfordring

1686

1687 Ingen skal stenges ute fra fellesskapet på grunn av funksjonsnedsettelse eller manglende
1688 tilgjengelighet. Likevel møter mange Oslofolk fortsatt fysiske, digitale og sosiale barrierer som
1689 begrenser muligheten til å delta i arbeid, utdanning, kultur- og samfunnsliv på lik linje med
1690 andre.

1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1698
1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1710

1711

1712

1713

1714

1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725

Vår løsning

Vi skal bygge en by der alle kan delta på like vilkår og der universell utforming legges til grunn for all utvikling. Arbeidet for likestilling, selvbestemmelse og universell utforming skal bygge på FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Gjennom gode tjenester, tilgjengelige omgivelser og sterkere brukermedvirkning skal alle få leve aktive og selvstendige liv.

Tiltak

Oslo Arbeiderparti vil:

- Utarbeide en forpliktende, sektorovergripende CRPD-strategi for hele Oslo kommune som styrker rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse, med særlig vekt på personer med utviklingshemming og med skole og kollektivtrafikk som prioriterte områder.
- Styrke BPA som et likestillingsverktøy og sikre at ordningen praktiseres og forvaltes likeverdig og er tilgjengelig for dem som har behov for den
- Legge til rette for at flere kan bo i ordinære bomiljøer og delta aktivt i nærmiljøet.

1726 **Ansvarlig styring av en by i vekst**

1727 Oslo vokser og endrer seg. Flere eldre vil ha behov for helse- og omsorgstjenester, samtidig
1728 som kommunen skal investere i skoler, boliger og infrastruktur. Det krever ansvarlig
1729 økonomistyring og tydelige prioriteringer.

1730
1731 Oslo Arbeiderparti vil føre en ansvarlig økonomisk politikk som sikrer gode tjenester i dag og
1732 investeringer for framtiden. Vi skal finansiere fellesskapet rettferdig og bygge en kommune
1733 som bruker ressursene bedre.

1734

1735 **En ansvarlig forvaltning av fellesskapets verdier**

1736

1737 Utfordring

1738

1739 Oslo står overfor økende behov innen skole, helse, omsorg og kollektivtransport, samtidig som
1740 kommunen skal investere i framtidens velferd og infrastruktur. Kommunen forvalter også store
1741 verdier gjennom selskaper, eiendommer og innkjøp. Det krever både en rettferdig finansiering
1742 av fellesskapet og en kommune som bruker ressursene bedre, blant annet gjennom mer
1743 langsiktig og helhetlig planlegging og dimensjonering av offentlige tjenester.

1744

1745 Vår løsning

1746

1747 Vi skal føre en ansvarlig økonomisk politikk der fellesskapets ressurser brukes der de gjør mest
1748 nytte. De sterkeste skuldrene skal bære de tyngste løftene, og kommunens økonomiske
1749 virkemidler, eierskap og innkjøpsmakt skal brukes aktivt for å styrke velferden, fremme grønn
1750 omstilling, sikre et seriøst arbeidsliv og bidra til verdiskaping i byen.

1751

1752 Tiltak:

1753

1754 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1755

- 1756 • Innføre en moderat eiendomsskatt som bidrar til å finansiere viktig velferd, er
1757 omfordelende og med et bunnfradrag som skjermer vanlige boliger.
- 1758 • Innføre en overnattingsavgift fra turister på 3 prosent i tråd med besøksbidragsloven,
1759 forutsatt at Oslo oppfyller lovens vilkår.
- 1760 • Innføre en cruiseavgift i tråd med besøksbidragsloven dersom regjeringen åpner for
1761 dette gjennom forskrift.
- 1762 • Fordele bydelenes budsjetter etter levekår og behov, slik at tilbudet til innbyggerne ikke
1763 avhenger av hvilken bydel de bor i.
- 1764 • Samle administrative støttefunksjoner og ha samarbeid der det gir bedre ressursbruk,
1765 sterkere fagmiljøer og mer penger til tjenestene.
- 1766 • Gjennomgå, oppdatere og forsterke Oslo kommunes antikorrupsjonsprogram, og sikre
1767 at Oslo kommune er Norgesledende på åpenhet og integritet i bruken av offentlige
1768 midler.
- 1769 • Gjøre oversikt over bystyrerepresentanter og byrådsmedlemmers økonomiske
1770 interesser, verv og tilknytninger, samt økonomiske ordninger for folkevalgte, lettere
1771 tilgjengelig for publikum.

- 1772 • Unngå konsulentbruk og innkjøp på områder hvor kommunal egenregi og
- 1773 kompetansebygging i egen organisasjon kan gi mer rasjonell og helhetlig
- 1774 tjenestestyring og bedre ytelse.
- 1775 • Bygge videre på etablerte felleskomponenter slik at alle bydeler og etater får tilgang til
- 1776 trygge verktøy for å automatisere rutineoppgaver, skrivearbeid og
- 1777 bemanningsplanlegging
- 1778 • Utøve et aktivt og profesjonelt eierskap, og beholde og videreutvikle eierskapet i
- 1779 strategisk viktige selskaper som Hafslund Eco, Sporveien og Ruter.
- 1780 • Bruke kommunens eierskap til å fremme klima, bærekraft, gode arbeidsvilkår og
- 1781 verdiskaping, og stille krav om vitenskapsbaserte klima- og naturmål i selskaper der
- 1782 kommunen er majoritetseier.
- 1783 • Føre en lederlønnspolitik basert på moderasjon og uten bonuser, i selskaper med
- 1784 kommunen som hel- eller deleier og i Oslo kommune
- 1785 • Videreutvikle Oslomodellen med krav om faste ansettelser, lærlinger og begrenset
- 1786 innleie i kommunens kontrakter
- 1787 • Legge til rette for at små og mellomstore bedrifter kan vinne oppdrag for kommunen,
- 1788 blant annet gjennom dynamiske innkjøpsordninger
- 1789

1790 Digital trygghet og beredskap i en urolig tid

1791

1792 Utfordring

1793

1794 Oslo kommune forvalter store tjenester, samfunnskritisk infrastruktur og store mengder data.
 1795 Samtidig står byen overfor et mer sammensatt risikobilde enn tidligere, med klimaendringer,
 1796 ekstremvær, digitale angrep, bortfall av kritisk infrastruktur og en mer uforutsigbar
 1797 sikkerhetspolitisk situasjon.

1798

1799 Kommunens tjenester blir stadig mer digitale. Det gir nye muligheter for bedre tjenester og mer
 1800 effektiv ressursbruk, men gjør oss også mer avhengige av teknologi, digitale systemer og
 1801 eksterne leverandører. Når samfunnsviktige tjenester er avhengige av digitale løsninger, øker
 1802 betydningen av informasjonssikkerhet, personvern, digital kompetanse og beredskap. Samtidig
 1803 må alle innbyggere kunne delta og få tilgang til offentlige tjenester, uavhengig av digitale
 1804 ferdigheter eller funksjonsevne.

1805

1806 Vår løsning

1807

1808 Vi skal bruke teknologi og digitalisering til å skape bedre tjenester, sterkere beredskap og mer
 1809 effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Oslo skal være en robust kommune som forebygger
 1810 kriser, håndterer dem når de oppstår og raskt kommer tilbake til normal drift.

1811

1812 Vi vil styrke kommunens digitale kompetanse, redusere sårbarheten i kritiske systemer og sikre
 1813 trygg håndtering av innbyggernes data. Samtidig skal vi bygge beredskap gjennom sterkere
 1814 samarbeid mellom kommunen, staten, frivilligheten, næringslivet og innbyggerne.

1815

1816 Tiltak:

1817

1818 **Oslo Arbeiderparti vil:**

1819

- 1820 • Utvikle en helhetlig strategi for bruk av kunstig intelligens i Oslo kommune basert på
- 1821 åpenhet, sikkerhet og demokratisk kontroll.
- 1822 • Ta i bruk KI-baserte støtteverktøy i skolen, pleie- og omsorgstjenestene og
- 1823 saksbehandlingen for å redusere tidsbruk knyttet til administrasjon, slik at ansatte
- 1824 kan bruke mer tid på de nære velferdsoppgavene og møtet med den enkelte
- 1825 innbygger
- 1826 • Sikre at endelige vedtak som gjelder innbyggernes rettigheter alltid tas av et
- 1827 menneske, og at innføring av ny teknologi skjer i tett samarbeid med de tillitsvalgte
- 1828 gjennom kompetanseheving og trygge rammer
- 1829 • Gjøre kommunale data mer tilgjengelig og styrke satsingen på digitale løsninger og
- 1830 innovasjon, slik at kommunen kan utvikle bedre tjenester, bruke ressursene mer
- 1831 effektivt og sikre at gevinster fra effektivisering kommer innbyggerne til gode.
- 1832 • Styrke kommunens digitale innovasjonsevne og den digitale kompetansen blant
- 1833 ansatte og ledere i hele kommunen.
- 1834 • Digitalisere arbeidsprosesser i Oslobygg i tråd med kommunens
- 1835 effektiviseringsprogram
- 1836 • Gjøre det enklere for innbyggere og næringsliv å møte kommunen gjennom bedre
- 1837 digitale tjenester og samordning, samtidig som alle innbyggere sikres tilgang til
- 1838 kommunens tjenester uavhengig av digitale ferdigheter.
- 1839 • Styrke arbeidet med informasjonssikkerhet, cybersikkerhet og digital beredskap, og
- 1840 sikre at kommunen holder tritt med et mer utfordrende trusselbilde.
- 1841 • Vektlegge åpne standarder, god dataforvaltning og løsninger som reduserer
- 1842 unødvendig leverandøravhengighet ved anskaffelse og utvikling av digitale
- 1843 systemer.
- 1844 • Styrke kommunens beredskap mot ekstremvær, strømbrudd, svikt i kritisk
- 1845 infrastruktur og digitale angrep, og videreføre arbeidet med reservevannforsyning
- 1846 og annen kritisk beredskapsinfrastruktur.
- 1847 • Kartlegge kapasitet og standard på byens tilfluktsrom, planlegge for nye tilfluktsrom
- 1848 der behovet tilsier det, og sikre at nye og eksisterende anlegg utformes og
- 1849 oppgraderes i tråd med prinsippene for universell utforming.
- 1850 • Sørge for universelt utformede digitale tjenester og opprettholde gode alternativer
- 1851 for innbyggere som ikke kan eller ønsker å bruke digitale løsninger.
- 1852 • Styrke innbyggernes kunnskap om egenberedskap og hvordan man kan håndtere
- 1853 kriser i hverdagen.

